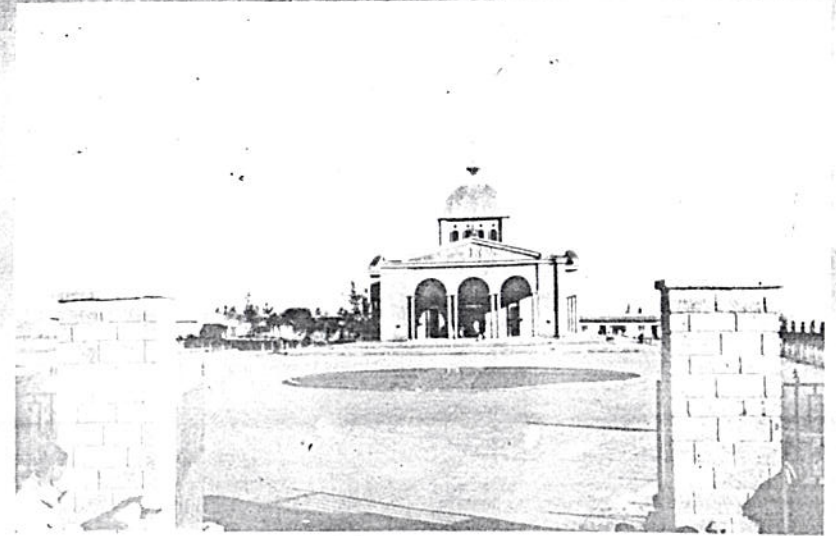

የሙሉ ድብረት ለጳጳስ ቤተ ክርስቲያን ሆንሳ ከፊት ለፊት ሲታይ ።

የብሔራዊ ተብረት ለጳጳስ ቤተ ክርስቲያን አዲስ አበባ ከተማ ።

«ይህ መጽሐፍ የኢትዮጵያን እርቀት ደክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ለሥርዓትና ዜና ለሌሎች ትና የገብረ ገብነት ትምህርት በተገባር ጭምር እንዲተረጉሙ ለሥራ እንነሣ የሚል ስለሆነ “ትንሣኤ” ተብሎ ተሰይሟል።»

ጥናት አዘጋጅ
 ሊቀ ጳጳሱን ልግነት ወርቅ በዓብን
 ምን አዘጋጅ ሙ ክንፈ
 ርግብ ማርቆስ

በኢትዮጵያ እርቀት ደክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የሥነ ጽሑፍ ክፍል ተዘጋጅተ በወር እንደ ጊዜ እየታተመ የሚወጣ።

የሰለክ ቁጥር 110754
 የመልእክት ግ. ቁ. 3137
 አዲስ አበባ 1

ማ (ወ. ሐይ)

አርእስት	ገጽ
ደብዳቤዎች	፩
ጸምና ተግባርዎቹ (ርእሰ አንቀጽ)	፪
ብፁዕ ወቅድህ አቡነ መርቆራዎስ ያስተላለፉት ቃል ምዕዳን	፫
ከዳነ ምሕረት	፬
የስምዖን መታደስ	፭
የጸም ትርጉም	፮
ሰማዕታተ ኢትዮጵያ	፲፩
ዓቢይ ጸም	፲፪
የሐዲስ ከዳነ ትርጓሜ	፲፫
የቤተ ክርስቲያን ታሪክ	፲፮
የዓድዋ ድል	፲፱
መንፈሳዊ ሥነ ምግባር	፲፱
ልማት በቤተ ክርስቲያን	፳፩
ሀፍ ሊቃውንት	፳፪
ማረሚያ	፳፬

ደብዳቤዎች

ለትንሣኤ መጽሐፍ አዘጋጅ አዲስ አበባ

በቅድሚያ መንፈሳዊ ሰላምታዬን አቀርባለሁ ከሰላምታዬም ቀጥሎ አንዳንድ ያልገቡኝን ጥያቄዎች አጠይቃለሁ።

፩ኛ/ የአንድ ሰው ማዕከላዊ ዕድሜው ህ ዓመት በሆንና ከእነዚህም ዓመታት ህጻናት ኃጢአት በመሥራት ከኖረ በኋላ ንስሐ ቢገባ ዓና የተቀበለውን ንስሐ ሳይፈጽም ቢሞት ኃጢአቱ ሊሠረድለት ይችላልን?

፪ኛ/ አንዳንድ ሰዎች ከሃይማኖት ውጭ ሆነው የእግዚአብሔርን ህልውና ይክዳሉ ግን ችግር ሲያጋጥማቸው ወደ ፈጣሪ ተመልሰው አቤቱ አቤቱ እያሉ ይሉ ሃሉ። እንደነዚህ የመሳሰሉት ሰዎች በመከራ ጊዜ አቤት ቤሉ አቤቱታቸው ይሰማልን?

፫ኛ/ የትንሣኤ መጽሐፍ የድምፅ ተዋህዶ ማገበረተኛ ለመሆን ይቻላልን? የሚቻል ከሆነ በትንሣኤ መጽሐፍ እንድትገልጹልኝ አላስባለሁ።

አማኑኤል ተክለ ሚካኤል ኢትዮ ኢንተርፕሪይስስ ከምጥ ንላናተ ፋብሪካ

ክፍለ ሀገር ከፋ ጅም ከተማ መጽሔቱን ተከታትለህ ተም ነገሩን አውቀህ ጥያቄ በማቅረብህ እናመሰግናለን ስለ ጻፍክልንም መንፈሳዊ ሰላምታ እኛም መንፈሳዊ ሰላምታችንን እናቀርባለን። ሳቀረብካቸውም ጥያቄዎች መልስ እንሰጣለን።

፩ኛ/ የአንድ ሰው ማዕከላዊ ዕድሜው ህ በሆንና ህጻናት ሙሉ ኃጢአት ሲሠራ ቆይቶ ንስሐ ቢገባ ኃጢአቱ ሊሠረድለት ይችላልን ስለምትለው የሰው ልጅ በተቻለው መጠንና ዓቅሙ በሚፈቅድለት ከኃጢአት መራቅ ተገቢ ነው። ነገር ግን ሰው ሆኖ የማይበድልና ኃጢአትንም የማይሠራ ስለ ሌላ አውቆ ሳይሆን በስሕተት ኃጢአትን ቢሠራና በሠራው ኃጢአት ተፀፅቶ በንስሐ ቢመለስ የማይሠረድበት ምክንያት አይኖረውም። መንግሥተ ሰማይ ቀርባለችና ንስሐ ግብ ተብሎ የተነገረውና የተሰበከውም ኃጢአተኛ በንስሐ እንዲመለስ ነው እንጂ ጸድቃንን አይደለም ንስሐ ግብ የተባሉት።

ከዚህም በፊት ኃጢአት ሠርተው አምላካቸውን እግዚአብሔርንም አሳዝነው የነበሩት የቀድሞ ሰዎች በሠሩት ኃጢአት ተፀፅተው እያዘኑና እያለቀሱ ንስሐ ገብተው በደላቸውን ያስደመሱበት ኃጢአታቸውንም ያስሰረዙና ከፈጣሪያቸው የታረቁ እጅግ ብዙ ናቸው።

ለምሳሌ አምላክነትን ከመመኘት የሚበልጥ ኃጢአት የለም ነገር ግን የሌለውን አምላክነት የተመኘው የመጀመሪያው ሰው ንስሐ ገብቶ ኃጢአቱን አስሰርቦ ከፈጣሪው ታርቆ የለምን?።

እንደዚሁ ስለ የእሥራኤል መሪ የነበረው ዳዊት በሠራው ኃጢአት ተፀፅቶ ንስሐ ገብቶ በሆንና በሆኖ ለትስ ኃጢአቱ እንደ ተሠረደለት

በመጽሐፍ ም ፲፪ ፡ ፲፫-፲፬ ባለው አንቀጽ ተመገግቦ ይገኛል።

ዋናው ፍሬ ነገር ንስሐ የሚገባ ከተገኘ እግዚአብሔር በንስሐ ወደ እርሱ ለሚቀርቡ እጁን ዘርግቶ ነው የሚቀበላቸው ምክንያቱም መዓቱ የራቀ ምሕረቱ የቀረበ አምላክ ነውና።

ንስሐውን ሳይጨርስ ቢሞት ስላልከውም ያው ነው ንስሐ መግባቱና ወደ እግዚአብሔር መመለሱ ነው የሚታየው ራሱ የመጀመሪያውም ሰው ተፀፅቶ ንስሐ ገባ እንጂ ንስሐውን ጨርሶ አልነበረም የሞተው ስለዚህ በሕይወቱ ሳለ የገባው ንስሐ ነው ከኃጢአቱ ነፃ ሊያደርገው የቻለ እና ንስሐውን ሳይጨርስም ቢሞት ከተነሣ ሐይን የተለየ አይደለም። ከዚህ ላይ እግዚአብሔር ሰው የሚድንበትን እንጂ ሰው የሚጠፋበትን አይወድም። ለዚሁም ዋና ማስረጃ ሊሆን የሚችለው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ሰው ኃጢአት በመስቀል ላይ በተሰቀለበት ወቅት ሁለት ወንበዶዎች ከኃይማኖት በላይ የሰውን ገንዘብ ሲዘርፉ የሰውንም ሕይወት ሲያጠፉ ነበር። ኋላ ግን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሲሰቀል እነዚህ ወንበዶዎች አንዱ በቀኝ አንዱም በግራ ተሰቀሉ ታድያ ያ በቀኝ ተሰቀሉ የነበረው ወንበዶ አቤቱ በመንግሥት በመጣህ ጊዜ አስበኝ ብሎ ቢለምነው ወደያውኑ እውነት እልሃለሁ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ የሚል መልስ እንደሰጠው እንጂ ቀጠሮ እንዳልሰጠው ነው የምንመለከተው ሉቃ ፳፫ ፡ ፵፪።

ስለዚህ ሰው ኃጢአት ከሠራ (ወደ ገጽ ፪ ይቀርብ)

(ርእሰ አንቀጽ)
ጸምና ተግባሮች

ፍትሕ ነገሥት ፍትሕ መንፈሳዊ አንቀጽ ፲፭ ላይ “ከመ ያለምር ጸዋሚ ሕግመ ረኃብ” የሚጸም ሰው የረኃብን ጸር አውቆና ተረድቶ ተርበው ለሚለምኑት ይራራላቸው ዘንድ ነው ይላል =

ቸግርን የቀመሰ ቸግርን ያውቃል እንደሚባለው ጸምንም የሚጸም ሰው ረኃብን ፡ ጸምዕን ስለሚያውቅ ለተራቡና ለተጠሙ ሰዎች ያዝናል = የሚጸም ሰው ግን ረኃብን ለያውቅምና ለቸግረኞች ለያዝንም ለይራራም ፡ እንዲያውም ረኃብ ምንድን እንደሆነ ለያውቅም =

ለንድ ልጅ ከአባቱ ጋር መንገድ ሲሔድ የራብው ሰው ሲለምን ለይቶ ለባዩ ይህ ሰው ምን እየረለገ ነው ሲል ለባቱን ጠየቀው ለባትዮውም እርቦት የሚበላው እየለመነው ቢለው ለምን ከክ ለይብላም ? ለል ይባላል = ቀደም ሲልም በሊቃውንት ሲነገር የመጣ ታሪክ ለል ቀጥለን እንመልከት =

ጠቢቡ ሰሎሞን ለባቱ ጻዊት ንጉሥ ስለነበር ያደገው በድልድል በቅምጥል ነበር ፡ ቸግርንም ራጽሞ ለያውቅም ነበር የሌባቱን የጻዊትን መንግሥት ተረክቦ ሲያስተዳድር በፍርድ ትክክለኛነት ሕዝቡ ሁሉ ያደንቁት ነበር ፡ ከዕለታት አንድ ቀን የተራቀ ሰው መጥቶ ስመ እግዚአብሔርን ጠራ ፡ ሰሎሞን ምንድን ነው ? ምን ማለቱ ነው ብሎ ጠየቀ ሕሽከሮችም ይህ ሰው ቸግረኛ ስለሆነ የሚበላው ለጥቶ እርቦት ስጡኝ ብሎ መለሙ ነው ለሁሉ ሰሎሞንም ረኃብ ምንድን ነው ? በሚለት ስለተናገረ እግዚአብሔር ተቀየመበት ወደ ውጭ በሚወጣበት ጊዜ ስመ እግዚአብሔር የተጻፈባት መስጥመ ለጋንንት ቀለበት ነበረችው ከዙፋኑ ላይ እንዳለች ረስቷት ወጣ ጽዳት የሚሰጠው ሎሊ ምንጣፍን ሲያራገፍ ከቆሻሻ ጋር ጠርጉ ወደ ወንዝ ጣላት =

ወዲያው ሰይጣን እሱን ተመስሎ ከዙፋኑ ላይ ተክናነበና ተቀመጠ ሰሎሞን እገባለሁ ሲል የገዛ ለሽከሮች ለትገባም ብለው ከሌሎች እጅ ሰሎሞን እጉ ነኝ ለስገቡኝ እንጂ ቢላቸው ሰሎሞንም ከዙፋኑ ተቀምጦ የለምን ብለው ለባረሩት = ሰሎሞንም በገዛ ከተማው እየለመነ እየበላ ሰባት ቀን ሲንከራተት ሰነበተ ረኃብ ምንድን ነው ብሎ ገፍ ተናገሮ ስለነበር ቸግርን ይቅመሰው ብሎ ነው ፡ አንድ ቀን ሰይጣን የሰውን ልብ ለስጧቱና በት የሚዘክረው ለጥቶ ረኃብ ጸፍበት ዓሣ የሚያጠምዱ ሰዎችን ከወንዝ ዳር ስለለየ ሕይድ ለመናቸው እነርሱም የሞተ ዓሣ ወረውረለት ለካስ የእርሱን ቀለበት ውጦ የሞተ ዓሣ ኑሮ ጠብሶ ለመብላት ሆኖን ቢቀደው ከውስጡ ቀለበቱን ለገኛት = ቀለበቱን ማን ለምጥቶ ጥሏት ነው ብሎ ከጣቱ ቢያስገባት ንጉሡ ከዚህ መጥቷል ብለው በዚያ የነበሩ ሰዎች ከበቡት በሕዝብ ታጅቦ ወደ ቤተ መንግሥቱ ሕይ ከዚያ በደረሰ ጊዜ ያተክናንቦ በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ የሰነበተው ሰይጣን ወጥቶ ለመልጣለሁ ሲል ስመ ለምላክ በመጥራት ለጥፍቶታል =

ይህ ሁሉ ፈተና በጠቢቡ ሰሎሞን ላይ የደረሰው ለቸግረኛ ባለሙያና ረኃብ ምንድን ነው ? ብሎ የሚይገባ ቃል በመናገሩ ነው = ከጸም ጋር የሚሠሩ ብዙ መንፈሳውያን ሥራዎች ለሉ ፍቅር ሰላም ፡ ትሕትና ፡ ትዕግሥት ፡ ርኅራኄ ፡ ጸሎት ምጽዋት ወዘተ የመሳሰሉት ሥራዎች ሁሉ ከጸም ጋር ሊፈጸሙ የሚገባቸው ምግባራት ናቸው =

ነቢዩ ሊሳይያስ ከጸም ጋር ሊፈጸሙ የሚገባቸውን ሥራዎች ሲናገር እጅ የመረጥኩት ጸም ይህ ለይደለምን ይልና የበደልን እሥራት ተረቱ ዘንድ ፡ የቀንበርንም ጠፍር ትላቱ ዘንድ የተገፋውንም ለርነት ትሰዱ ዘንድ ቀንበሩንም ሁሉ ትሠብሩ ዘንድ ለይደለምን ፡ እንጅረህን ለተራቀ ትቆርስ ዘንድ ስደተኞችን ድሆች ወደ ቤት ታስገባ ዘንድ የተራቀቀውንም ብታይ ታለብሰው ዘንድ ከሥጋ ዘመድህ እንዳትሸሽግ ለይደለምን ፡

የዚህን ጊዜ ብርሃን እንደገና ይበራረው ስህም ፈጥኖ ይበቅላል ፡ ጽድቅምም በራትህ ይሕዳል የእግዚአብሔርም ክብር በኋላህ ሆኖ ይጠብቅላል ፡ በዚያን ጊዜ ትጠራዋለህ እግዚአብሔርም ይሰማሃል ትሆኑለህ ፡ እርሱም ለቤት ይልሃል” ብሏል ትን ሊሳ ፻፳ ፮-፲፱ ይኸው ነቢይ ኑና እንዋቀስ ይላል እግዚአብሔር ኃጢአታችሁ እንደ ሌላ ብትሆን እንደ ለመዳይ ትነባለች እንደይምም ብትቀላ እንደባዘተ ትጠራለች እሺ ብትሉ ለእኔም ብትታዘዙ የምድርን በረከት ተበላላችሁ ዕንቢ ብትሉ ግን ብታምጡ ሰይፍ ይበላችኋል ፡ የእግዚአብሔር ለፍ ይህንን ተናግሯልና ይላል =

ከይቁቅ ነቢያት ለንዱ “ሊዩሊልም” ጸምን ቀድሱ ተባላንም ለውጅ ሽማግሌዎችና በምድር የሚኖሩትን ሁሉ ወደለምላክነቱ ወደ እግዚአብሔር ቤት ሰብስቦ ወደ እግዚአብሔር ጩሁ ሲል ለስተምሯል= ት.አ.ዮ. ፩.፲፱

በጸም የተጠቀሙ ብዙዎች ናቸው ፡ ጸም ከምግብ መከፈክል ብቻ እንዳልሆነ ከላይ ተጠቅሷል = የጸምን ጠቃሚነት ለማስረዳት ጌታችን መድኃኒታችን ሊዮሱስ ክርስቶስ በሰላሳ ዘመት ከተጠመቀ በኋላ ሳይውል ሳይድር ዕለቱን የሕይወት ለጸም ወደ ገዳሙ ቆርንቶስ ነው = በዚያም ህግ መዓልትና ህግ ሊሊት ጹሚል = ከዚያም እንዳለ ተራቀ በተራቀ ጊዜ የሚረታተነው ሰይጣን ቀርቦ =

የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንህ እነዚህ ደንጊያዎች እንጅራ ይሁኑ ብለህ እዘዝ ለለው ፡ እርሱም መልሶ ሰው ከእግዚአብሔር ለፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጅራ ብቻ ለይኖርም ተብሎ ተጽፎለል ለለው ፡ ከዚህ በኋላ ዲያብሎስ ወደ ቅድስት ሀገር ሊዮሳሊም ከተማ ወሰደና በቤተ መቅደስ ጥልላት ላይ ለቀሞ የእግዚአብሔር ልጅ ከሆንክ ከዚህ ወደታች ዝለል ወድቄ ብሰበርስ ትለኝ እንደሆነ እገርህ በደንጊያ እንዳይሰናከል ስለሌንተ መላእክትን ያዝዝልሃል ተብሎ ተጽፎል ለለው =

መድኃኒታችን ሊዮሱስ ክርስቶስም እግዚአብሔር ለምላክህን ለትራታተነው ተብሎ ጻግመኛ ተጽፎል ለለው = ቀጥሎም ዲያብሎስ ረጅም ወይሆነ ተራራ ወስዶ የዓለምን መንግሥታት ሁሉ ክብራቸውንም ለሳይቶ ወድቀህ ብትሰገድልኝ እጅ ብትነሣኝ ይህን ሁሉ እስጥላለሁ ለለው = ያን ጊዜ ሊዮሱስ ሕይድ ለንተ ሰይጣን ለጌታህ ለለምላክህ ስገድ እርሱንም ብቻ ለምልክ ተብሎ ተጽፎለልና ለለው = ወዲያው ዲያብሎስ እንደትቢያ በኖ እንደገም ተኖ ጠፋ ከዚህ በኋላ የሚያገለግሉት መላእክት መጡ ማቱ ፱.፪-፲፭

ሦስት ለርእስተ ኃጣውዕ የሚባሉት ስስት ትዕቢት ፍቀረ ንዋይ ናቸው ክርስቶስም በሥስት የመጣውን በትዕግሥት ፡ በትዕቢት የመጣውን በትሕትና ፡ በፍቀረ ንዋይ የመጣውን ሰይጣን በጸሊኦንዋይ ድል ለድርጉ ለእኛም ድል እንድንሣ ለስተምሮናል ጌታችን ይህ ለብሮ ለይገ ሰይጣን ካልጸማችሁ ካልጸለሹችሁ ከእናንተ ለይወጣም ብሏል =

በጸም ማኔውም በይደል እንደሚደመስሰና ወደ እግዚአብሔርም ለመቀረብ እንደሚቻል ቅዱስ መጽሐፍ ያስረዳናል = ይህ የጸም ወቅት ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበት ጠላታችን ሰይጣን ድል የምንሣበት ስለሆነ ከጸማችን ጋር ጸሎትን ምጽዋትን ትዕግሥትን ትሕትናንና ፍቅርን የመሳሰሉትንም ማዘውተር ይገባናል =

ብዑስ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን የልደት በዓል ምክንያት በማድረግ ያስተላለፉት ቃል ምዕዳን

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን፡
 በከተማና በገጠር የምትኖሩ ምእመናን የወገንን ደገንነት የለገርን አንድነት በመጠበቅ በልዩ ልዩ የሥራ መስክ ተማርታችሁ በመሐል አገርና በጠረፍ የምትገኙ የእስያ ጉዳይ ሠራዊትና ሠራተኞች፡
 እንዲሁም በአሁኑ ሰዓት በደዌ ምክንያት በቤተና በሐኪም ቤት የምትገኙ ሕመማን፡
 ሕፃን ተወልዶ ለነ፡
 ወልድ ተውሀበ ለነ፡
 ወትድመት ኮነ ዲበ መትከፍቱ ወይሰመድ ስሙ ዐቢይ ምክር አምላክ ኃይል፡
 አበ ዓለም፡ ወመልእክ ሰላም ሕፃን ተወለደልን ወንድ ልጅም ተሰጠን፡ አለትንትም በሜንቃው ላይ ይሆናል። ስሙም ድንቅ መካር፡ ኃይል አምላክ የዘላለም አባት የሰላም አለቃ ተብሎ ይጠራል። (ኢ.ሳ. ፱፡፮)
 በየዓመቱ በታላቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት የምናከብረው የጌታችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ በዓል ልደት የበዓላት ሁሉ መሠረት ነው።
 ቅዱዳን ነቢያት የተናገሩት ትንቢት፡ አብወ በናፍቆት ይጠባ በቱት የነበረው ተስፋ የተፈጸመ በት ነውና። በዚህ ዕለት ወልደ እግዚአብሔር ስለ ዓለም ድገነት ከሰማያት ወረደ፡ ቡርክትና ቅድስት ከሆነችው ከድንገል ግርያም በሥጋ ተወልዶ። በዚህም ጊዜ

ነቢዩ ኢሳይያስ “ሕፃን ተወለደ ልን፡ ወንድ ልጅም ተሰጠን በማለት ተደም ሲል የተናገረው ትንቢት ተፈጸመ”።
 ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም በመጣ ጊዜ በኃጢአት ጨለማ የነበረ ሕዝብ ሁሉ የሕይወት ብርሃንን እየ፡ ከእግዚአብሔር ርቆና ከክብር ተለይቶ የነበረው ወገን ወደ እግዚአብሔር ቀረበ፡ ወደ ቀደመ ክብሩም ተመለሰ። መንፈሳዊ ነፃነትን ተጎናጸፈ።
 በክርስቶስ ልደት ሰላምና ደስታን ያገኙ የሰው ልጆች ብቻ አይደሉም። መልእክትም በሰማይ ደስ ብሎ አቸዋል። መልእክት፡ የሰው ልጅ ከክብሩ በመዋረድ በመንጸፈ ደይን በመውደቁና በእግረ አጋንንት በመጠቅጠቁ ያሆኑ ነበር። የምሀረት በርም በመዘጋቱ ስለ ሰው ልጅ ሊያማልዱ አይችሉም ነበር። እነሆ ክርስቶስ ሁሉ ወለዱ የሰው ልጅ ከእግዚአብሔር ጋር ታረቀ፡ ሰላምን አገኘ እግዚአብሔር ከሰው ጋር ሆነ ሰውም ከእግዚአብሔር ጋር ሆነ። ስለዚህ መልእክት ደስ ብሎ አቸዋል። ለሰውም ምሕረትን ለመለመን የሚወጡና የሚወርዱ ሆነዋል።
 የወልደ እግዚአብሔር ወደዚህ ዓለም መምጣትና ሰው መሆን ለሰው ዘር ሁሉ ሰላምን ደስታንና ደገንነትን አብሥሯል። ፍርሃትን ጭንቀትንና ጥርጥርን ከሰዎች አስወግዷል። ስለዚህም ክርስቶስ በተወለደባት ሌሊት መልእክት በቤተ ልሄም አካባቢ በጎቻቸውን

ይጠብቁ ለነበሩ እረኞች “አትፍሩ ለሕዝቡ ሁሉ ታላቅ ደስታ የሚሆን መድኃኒት ክርስቶስ ተወልዶላችኋልና” በማለት አብሥረው ላቸዋል። ሰዎችም ይህን የደስታ ቃል ከሰማና ፍርሃት ከልቡ ናቸው ከተወገደ በኋላ ከመላእክት ጋር” ስብሐት ለእግዚአብሔር በአርያም ይሁን፡ ሰላምም በምድር ለሰውም በጎ ፈቃድ። በማለት እግዚአብሔርን አመስግነዋል።
 በመልእክትም ቃል መሠረት ወደ ቤተ ልሄም ሕይወት ሕፃኑ ክርስቶስ በጎል ተጥሎ በጨርቅ ተጠቅልኦ አይተው አምላክነቱን አያገኘዋል።
 በዚህም እግዚአብሔር ዓለሙን ለጎዶ ወደደ፡ ዓለም ተቀዳሚ ተከታይ የሌለው አንድያ ልጅን ወደ ዓለም እንደላከው አመነ ድንገትንም አገኘ።
 ዛሬም ወልደ እግዚአብሔር ዓለምን ለማዳን ወደ ዓለም መምጣቱን አምነው ለሚቀበሉ ሁሉ ገንዘባቸው ነው የዘላለም ሕይወት ተዘጋጅቶላቸዋል። የእግዚአብሔር ልጅ የመሆንና የሰማያዊ ክብሩን የመውረስ መብት አላቸው።
 “ወደ ወገኖቹ መጣ፡ ወገኖቹም አልተቀበሉትም፡ ስተቀበሉት ግን የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ ሥልጣንን ሰጣቸው” የተባለው አምላካዊ ቃል ይፈጸምላቸዋል።
 የተወደዱትሁ የቤተ ክርስቲ

ያን አባቶች፡
 ካህናት፡
 መእመናን፡
 እንዲሁም በጠረፍና በመሐል አገር የምትገኙ ኢትዮጵያውያን ሰላም፡ ነፃነት፡ እኩልነትና አንድ

እኩት ጋር ስብሐት ለእግዚአብሔር በሰማያት ወሰንም በምድር እያልን በአሁኑ ጊዜ እጅግ አስፈላጊ ስለሆነው ስለ ሰው ልጅ ሰላም፡ ነፃነት፡ እኩልነትና አንድ

“አድስ” ስለተባለው በሽታ ጉዳይ በጥብቅ ማሳሰብ ዐቢይ የወቅቱ አጣጣሪ ተግባራችን ሁኖ ይገኛል።
 ስለዚህ ቀላፊ በሽታ መፍትሔ ሁኖ የተገኘው ወንድና ሴት በአንድነት ጸንተው እንዲኖሩ በማናቸውም ኅብረተሰብ የተፈቀደውና የተከበረውን ሥርዓት አጽንቶ መያዝ መሆኑ ታምኖበታል።
 ይልቁንም እንዲት ሴት ለአንድ ወንድ ብቻ የተፈቀደ የሰው ልጅ ጋብቻ በዘመን ብሉይ የእግዚአብሔርና የሰዎች ግንኙነት ምሳሌ ሲሆን ዘፍ.፫.፳፱።፩ ከክርስቶስ ልደት ወዲህ ደግሞ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ባልና ሚስት ሁለቱ አንድ አካል ናቸው ሲል የመጀመሪያውን ሕግ አጽንቶ ታል ማቱ.፲፱.፫-፮ ይህን አምላካዊ ቃል መመሪያ አድርገው የሰው ልጆች የነገር ደረጃ ጤንነትና ክብር የተስተካከለ እንዲሆን የቤተ ክርስቲያን ኃላፊዎች በየጊዜው አስተምረዋል።
 እንደኛ ጢዋ.፫.፱-፱፡
 እኛም በዚህ የሰው ልጆች ሰላም ጤንነትና ነፃነት እኩልነት የተገኘበትን የክርስቶስ ልደት በምናከብርበት ወቅት ሁሉ እነዚህ በክርስቶስ የተመሠረቱ የሰው ልጆች የነገር ሀብት የሆኑ ሁሉ በሰው ልጆች ጥቅም ላይ የሚውሉበትን በየጊዜው ማስተላለፍ የቤተ ክርስቲያናችን የዘወትር ተግባር መሆኑን በዚህ አጋጣሚ እንገልጻለን።
 እንግዲህ ይህን ታላቅና መንፈሳዊ በዓል ስናከብር የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ፍቅር ትሁትና በልደቱ ለሰው ዘር የተሰጠውን ልዕልና ነፃነት ሰላምና አንድነት ማሰብ ይገባናል። ስለህ

ብዑስ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ጋርያርክርስቶስ ለጌታችን ልሳት ዘሊት የሆኑ ሁሉ፡ የዚህ የተቀደሰው የክርስ ጌት ልንጸልይና ልንወራ ይገባ ተሰ በዓል ልደት የሰላም የደስታና ፍልፍል።
 የጤና በዓል እንዲሆንላችሁ ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ትጸልያለች፡ በክርስቶስ ልደት ጊዜ በመላእክት የታወጀው ደስታ ሰላምና አንድነት በዓለም ላይ እንዲሰፍን ቤተ ክርስቲያናችን የሰላም አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስን ትለምናለች።
 በዘመናዊ ዕጥረት፡ በመሬት መንቀጥቀጥ፡ በድርቅና በቸንፈር ተጠቅተው በችግር ላይ የሚገኙትን ወገኖች ሁሉ ልናስባቸው ልንጸልይላቸው በተቻለን ሁሉ መልካምን በማድረግ ልንጎበኝቸው ይገባናል። ክርስቶስ በቸርነቱ ከአርያም ወርዶ እንደገባን ሁሉ። ይልቁንም በዘመናችን በዓለም ሁሉ በሰው ልጅ ላይ ስለደረሰውና መድኃኒት ስላልተገኘለት

ኪዳን ምሕረት

ኪዳን የሚለው ቃል ተካየደ ተማግላ ተሰማግ ፡ ውል ገባ ከሚለው ግሥ የወጣ ነው ። ኪዳን ምሕረት ማለትም የምሕረት ቃል ኪዳን ማለት ሲሆን መድኃኒታችን ክርስቶስ ለእመቤታችን ድንግል ማርያም ስለሰው ልጆች ይቅርታ የገባላት ቃል ኪዳን ነው ። እግዚአብሔር ለሚወዳቸው ሁሉ በተለያዩ ጊዜያት ብዙ ኪዳናትን ሰጥቷል ። የሰው ልጆች በምድር ላይ እየበዙ በሄዱ ቁጥር ኃጢአታቸውም እንዲሁ እየበላ በመሄዱ በውሃ መጥለቅለቅ እንዲጠፉ ባደረገ ጊዜ ኖሳ የተባለው ሰው ጸድቶ ስለነበረ የሚድንበት መርከብ እንዲሠራ አዘዘው ። ኖሳም እንደታዘዘው መርከብ በየወገናቸው ተባዕትና አንስት በየወገናቸው እየሆኑ በመርከብ ውስጥ ገብተው እንዲድኑ አደረገ። የጥፋት ውግም ካለፈ በኋላ እንደገና እንዲበዙና ምድርን እንዲሞላት እግዚአብሔር ኖሳን አዘዘው ። ምድርንም ዳግመኛ በውሃ እንዲያጠፋት ቃል ኪዳን ገባለት። ቃሉም እንዲህ የሚል ነበር ። በምድር ላይ ደመናን በጋረድሁ ጊዜ ቀስቱ በደመናው ትታያለች በእኔና በእናንተ መካከል ያለውን ቃል ኪዳን አስባለሁ ዘፍቃይ።

ገራችን እንድንትና ሰላም ዕድገትና ብልጽግና በቃልም በተግባርም መግለጽ የሁላችንም ዓላማ መሆኑን መርሳት የለብንም ። ከእግዚአብሔር ከአባታችን ከጌታችንም ከኢየሱስ ክርስቶስ ዐጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን ፡ አሜን ገላ.፩ ፡ ፩

፲፱-፲፮ ይህም ቃል የጸና ሆኖ ምልክቱ (ቀስተ ደመናው) እስከ ዛሬ ድረስ በግልጥ ሲታይ ይኖራል ። ቀጥሎም አብርሃም ልጅ ባለው ውለዱ እያዘነ ሲኖር ከአለታት አንድ ቀን እግዚአብሔር ተገልጦ

ከምድር አሸዋ እንደሚበዙና ከግብፅ እስከ ኤፍራጥስ ወንዝ ያለውን ምድር ለዙፍ እንደሚያወርሰው ቃል ገባለት አብርሃምም አምኖ ተቀበለ እንዲሁም ተፈጸመለት ዘፍ.፲፮ ፩-፮ እንደዚሁም በነቢዩ ዳዊት አፍ

ድንገል ማርያም ምስል ፍቅር ወልደ አብርሃም ሆይ አትፍራ እኔ ለእንተ ጋሻህ ነኝ ዋጋህም እጅግ ቃል ኪዳን አደረግሁ) ካለ በኋላ ለእርሱም የሰጠውን ቃል ኪዳን እንመለከታለን ይኸውም ዳዊትን ከሌሎች ወገኖች አብልጦ ከመረወድ ዘሩም ከሰማይ ከዋክብት ጠውና የብዙ ወገኖች መሪ አድ

ርጉ ባስተመጠው ጊዜ ዳዊት ለበአምላክ ከመባል ድረስ ለፈጣሪው ቅን አገልጋይና ፍጹም ታማኝ በመሆኑ ለአገልጋዩ ለዳዊት ማለሁ ዘሩንም ለዘለዓለም አጸናለሁ” ብሎ ምሉሉታል ። ዘሩንም ለዘለዓለም አጸናለሁ ማለቱም ለጊዜው ለልጁ ለሰሎሞን ይሁን እንጂ ኋላ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሱ ዘር ከምትሆን ከትድስት ድንግል ማርያም ተወልዶ ዓለምን ማጸነን ሲያስረዳ ነው ። ይህም አዳም በፈጸመው በደል በተጸጸተ ጊዜ ከልጅ ልጅህ ተወልጄ አድንገለሁ የሚል ቃል ኪዳን ገብቶለት ስለነበር ጊዜው ሲደርስ ከድንግል ማርያም ተወልዶ ትንቢቱም እንደተፈጸመ ያረጋግጣል ። ኋላም መድኃኒታችን ክርስቶስ በመስቀል ላይ እንዳለ ይወደው የነበረው ደቀ መዛሙር (ዮሐንስ ፍቁረ እግዚአብሔር) በዚያ ስለነበር እናቱ ድንግል ማርያምን ያጽናት ዘንድ” ነዋ ወልድኪ እነሆ ልጅሽ ወንድ እምክ እናትህ እነኝት” በማለት አድራ ሰጥቶታል ። ዮሐንስ ፳፮ ዮሐንስም እመቤታችንን ወደ ዙቱ ወስዶ ካስተመጣት በኋላ በየቀኑ እየሄደች በልጅ መታብር ላይ በንልጋታ ትጸልዩ ነበር ። ከዕለታት አንድ ቀን እንደተለመደው ስትጸልይ ልጅ ክርስቶስ እልፍ አለላፍት መላእክትን አስከትሎ ወደ እርሷ በመውረድ” ስምሽን የጠራ ዜቱ ክርስቲያንሽን የሠራ በስምሽ የተራበ ያበላ ። የተጠማውን ያጠጣ የታረዘ ያለበት ። ያዘነ ያረጋጋ ወይም ውዳሴ ሽን ያጸፈ ሴት ልጅንም ሆነ ወንድ ልጅን በስምሽ የሰየመ ሁሉ እምርልፍላሁ ሲል ቃል

ኪዳን ገብቶላታል ። የእርሷም ለመናዋና ጸሎቷ ስለሰዎች መዳንና መመለስ ስለነበር አመሰግና ተቀብላለች ይህም በጸሎት ድጎነት መገኘቱን ያስተምረናል ። ይህንንም ቃል ኪዳን የተቀበለችው ከክርስቶስ እርገት በኋላ የካቲት ፲፯ ቀን ስለሆነ ቤተ ክርስቲያን ነዋ ባለበት ቦታ ሁሉ በታላቅ ድምቀት ሲከበር ይኖራል በዓምሳት ከእመቤታችን ታላላቅ በገላት እንዲሁ በመሆኑ ምእመናን ሁሉ በደስታና በተስፋ መታሰቢያ ያዋንም በማድረግ ከላይ የተዘረዘሩትን ክርስቲያናዊ ተግባራት በመፈጸም ማክበር ይገባናል ። ለእርሷ የተሰጠው ቃል ኪዳን ለመላው ምእመናን ስለሆነ በእርሷ አማላጅነት ያገኘነውን ተስፋ ለመቀበል እኛ ደግሞ ለተጉዳትና ተስፋ ለሌላቸው ወንድሞቻችን እንዲሁ አሳቸና ርኅሆች መሆን ይፈለግናል እንዲሁም ስሜን በመጥራት ብቻ እንድናለን በማለት ከሌላ ውጭ በምንፈጽማቸው ተግባሮች የምንጠየቅባቸው መሆኑን መዘንጋት የለብንም ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከእርሷ ተወልዶ ዓለምን በማጸነ መድኃኒ ዓለም ተብላል እርሷም የዓለም ድንገት መገኛ በመሆኑም ቢዋወቅ ዓለም ተሰኝታለች ስለዚህ ከእግዚአብሔር ቀጥሎ ለመሰጠግናት ፡ ለንሰማድላት ፡ ለፍክብራትና ለፍገናት ይገባናል ። ዛሬ በአፀደ ሥጋ ያለነው ብቻ ሳንሆን በእርሷ ተማግኑው በአማላጅነቷ ድነው በአፀደ ነፍስ ያሉት ነፍሳትም እንደሆነ ለፈጠረ እግዚአብሔር በሰማይ ምስጋና ይደርሰው ከሥጋሽ ሥጋ ከነፍሱ ስሽ ነፍስ ነሥቶ ሰው በመሆን በእንቺ ምክንያት የዘለዓለም ሕይ

ወትን አግኝተናልና እያሉ ሲያመሰግኑት ይኖራሉ ። ከእግዚአብሔር የተሰጣቸውን ቃል ኪዳን ጠብቀውና አክብረው ያለፉ ቅዱሳን አባቶቻችን የዘለዓለም ክብርን እንዳገኙ ሁሉ እኛም ቃሉን ብንጠብቅ ይጠብቀናል ። ብናከብረው ያከብረናል ። ነገር ግን የእግዚአብሔርንም ሆነ የድንግል ማርያምን ስም በመጥራትና በመሐል የተዋዋልነውን ቃል ኪዳን የምናፈርስ ፡ በሐስት የምንመሰክር በእድልዎ የምንናገር በጥቅም ተደልለን ሌላውን የምንገዛ ከሆነ የተሰጠውን ቃል ኪዳን ዘንግተናል የምንፈልገው ሞተ ሥጋንና ሞተ ነፍስን እንጂ ድንገት ይምላሉ ። ስለዚህ በእርሻ ትልም ላይ መርዛም ግር እንደሚጠቅል መታወቅ ያለብን ። ስለ ነቢዩ ሆሴዕ ምዕ.፲ ቁ.፱ እንደተናገረው በምሕረት ፋንታ መቅሰፍትን ፡ በሥርየት ፋንታ መረገምን የምናመጣ እንዳንሆን መጠንቀቅ ይገባናል ። መድኃኒታችን ክርስቶስ ለእድታን ለፈርዳላቸው ለሐጥእን ለፈርዳላቸው በክብር ዙፋን ላይ በፍርድ በተቀመጠ ጊዜ የሚጠይቀው ተርቤ አብልታችሁኛልና ፡ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና ፡ እንግዳ ሆኜ ተተብላችሁኛልና ፡ ብታረዝ አልብላችሁልኛልና ብታመም ጠይቋችሁኛልና እናንተ የእባቱ ቡፋካን ዓለም ላይፈጠር የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ትወርሱ ዘንድ ኑ ብሎ ያጠራቸዋል ። እነዚህም ከላይ የተዘረዘሩትን ለትግረኞች ለደረጉ በቃል ኪዳን ጸንተው ሕጉን ጠብቀው የኖሩ

የስምዖን መታደስ

ይህ ሰው ረጅም ዘመናት ለሀገር መልካም ሥራ በመስራቱና ለወገንም ትን አገልግሎት በማበርከቱ ተሀድሶ እንዳገኘ ከራሱ ታሪክ ለመረዳት ይቻላል ታሪኩም እንደሚለው ካሕን ስምዖን ከክርስቶስ ልደት በፊት በሁለት መቶ ዓለም በበጥላም ስም መንግሥት መጽሐፍተ ብሉይት ተሰብስበው ከአብራሃም ወደ ግሪክኛ በሚተረጉሙበት እየታደሩ ነበሩ።

በዚህ ዓለም እርስ በእርሳችን የምናደርጋቸው ውሎችና ቃል ኪዳናች ፈርሰው ቢገኙ ውል አፍራሽ ወገን በሕግ ፊት ቀርቦ በመረጃ ሲረጋገጥበት ቅጣቱን ተቀብሎ ውሎቹው የጸና እንደሚሆን፣ ከእግዚአብሔርም የተቀበልን ውን ቃል ኪዳን አፍርሰን ከተገኘን የውራናቸው ክፉ ሥራዎች መረጃ (ምስክር) በመሆን ያስፈርዱብናል። የእግዚአብሔር ቃል ግን ለዘላለም የወጣ ሆኖ ሆኖ ራል።

ስለዚህ ቃሉን ጠብቀን በሕገ ሆነውን በመኖር በክርስቶስ ይቅርባ ያደረግን በእመቤታችን ድንግል ማርያም እማላጅት ዘላለማዊ ሕይወትን እንድንወርስ መልካም ፈቃዱ ይሁንልን።

መ/መንክር ዋሴ

ረሙ ተቃንተው በሚሻሻሉበት ጊዜ ከሰዓው ሊቃናት መካከል አንዱ እንደነበር ከቤተ ክርስቲያን ታሪክ ለመረዳት ይቻላል። በሙያው በኩል ቢሆን የብሉይት ትርጓሜ መምህርና የአይሁድ ሕግ አዋቂ መሆኑንና ቁም ጸሐፊ እንደነበር ከራሱ የሕይወት ታሪክ ለማወቅ አስቸጋሪ አየሆንም።

ከዕለታት በአንደኛው ቀን መጽሐፈ ኢሳይያስ ምዕ ፯ ቁ. ፲፱ ሲጽፍ “እነሆ ድንግል ትግንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ከሚለው ሲደርስ ነገሩ ስለከበደው በመንፈስም ስላልተገለጸለት ድንግል የሚለውን ፍቆ አንዲት ልጅ ይህንን ፍቆ ድንግል ብሎ ጸፈበት እንደገናም መልሶ ሲፀፍ ለሁለተኛ ጊዜ መልእክት ድንግል ትግንሳለች ሲል ጽፎ አገኘው ስምዖንም ተደግሞውንም ኢሳይያስ የተናገረው በመንፈስ ቅዱስ እየተቀረፈ ራና አሁንም ጽሑፉ የተፋቀመ በፈቃድ እግዚአብሔር መሆኑን አመኘን በዚህ ጊዜ ስለሰጠቱ እያዘነና እየተጸደቀ ይህ ሥራ ከሚፈፀምበት ዘመን ደርሶ የምትግደው ድንግል እንዲያይና ከእርሷም የሚወለደውን መስህ እንዲመለከት እግዚአብሔር ረጅም ፅድሚያ እንደሰጠው ጸሎቱን ሕዝቡን ፍፍቶቱን ጭምር ወደ ፈጣሪው ጠዋት ማታ ያቀርብ ጀመር ብዙ ሐብት አግኝቶ ከሚከበር ይልቅ ይህንን ቢያይ የሚከብርና የመንፈስ ፅረፍት የሚያገኝ መሆኑን ስለተረዳ ሐሳቡንም ምኞቱንም ወደዚህ አዘነበለ።

ስምዖን ይህን ሁኔታ ሲጠባበቅ አረጅ ሸመገል በእርጅናው ወራት ነቢዩ ኢሳይያስ እንደተናገረው የዘመኑ ፍጻሜ ሲደርስ ክርስቶስ ከድንግል ማርያም ተወለደ በስም ንተኛውም ቀን የግዝረት ሕግ ተፈጸመለት በልማዱም መሠረት አርባ ቀን ሲሞላው እናቱ ማርያምና ጠባቂው የሴፍ መስዋዕት ይዘው በኢየሩሳሌም ወደ ሚገኘው ወደ ታላቁ ቤተ መቅደስ ሕፃኑን ኢየሱስን ወስደው በእግዚአብሔር ፊት አቆሙት ሽማግሌው ስምዖንም በመንፈስ ቅዱስ ወደ ቤተ መቅደስ ወጣ የጸሎቱና የሥነ ሥርአቱም ተካፋይ የመሆን ዕድል አገኘ።

ሕፃኑን ክርስቶስንም ከእናቱ ከቅድስት ድንግል ማርያም ተቀብሎ አቀረው። በዚህ ጊዜ አርጅቶ የነበረው ስምዖን ታደሰ። ከዘመኑም ደርሶ ሕፃኑንና እናቱን በማየቱ እግዚአብሔርን አመሰግኗል። ይህም ሰው ጸድቅና ትጉህ ከመሆኑም ባሻገር የእስራኤልን መፅናናት ይጠባበቅ ስለነበር የተወለደውን ሕፃን ማየት ብቻ ሳይሆን ከእናቱ ተቀብሎ በማቀፍ በክብር ላይ ክብር በፀጋ ላይ ፀጋ ተጨመረለት።

፳

በተሰበሰበውም ሕዝብ መካከል እንዲህ ሲል መስከረ = ጌታ ሆይ እንደቃልህ አገልጋይህን በሰላም ታሰናብተሃለህ አይኖቹ በሰዎች ሁሉ ፊት ያዘጋጁኸውን ማዳንህን አይተዋልና ይህም ለአሕዛብ ሁሉን የሚገልጥ ብርሃን ሲሆን ለሕዝብም ለእስራኤል ክብር ነው። ይህም ለሚያመኑና ለሚከተሉት እስራኤላውያን መነሻ ሻቸውና ከፍ ከፍ እያሉ መንፈሳዊ እድገት የሚያገኙበት ሲሆን ለማይከተሉትና ትምህርቱን ለሚቃወሙት ደግሞ መውደቂያቸው ነው” አለ ሉቃ ፪፻፳፭ ማ፲ ይህንም በመናገሩና ሕፃኑን ክርስቶስን በማቀፍ ከእርጅናው ታደሰ

አዲስ ሰው ሆኖአል። እንግዲህ ስምዖን ከእርጅናው ታደሰ ሲላል ምን ማለት ነው? ብዙ ፍጥረቶች ሲታደሱ እናያለን። ከነዚህም መካከል ንስርን ብንጠቅስ ካረጀ በኋላ የክንፋ ላባ ላባና ባዲስ ጭንቀት ተለውሎ እንደገና ይታደሳል ስለዚህም ነቢዩ ዳዊት በመዝ ፳፻፪ ቁ ፱” በምሕረቱና በቸርነቱ የሚከልልሽ ምኞትሽን ከበረከቱ የሚያጠግባት ጉልማሳነትነትሽን እንደንበር ይድሳል” ብሏል ኢሳያስም በበኩሉ በም ፱ቁ ፴፭ ስለመታደስና ኃይል ስለማግኘት ሲናገር” እግዚአብሔርን በመተማመን የሚጠባበቁ ኃይላቸውን ያድሳሉ እንደንበር በክንፍ ይወጣሉ ይርጣሉ አይታክቱም ይሂዳሉ አይደክሙም” ብሏል የሁለቱም አነጋገር ታደሰው ትኩስ ኃይል አዲስ ጉልበት አግኝተው ፈጥነው የሚሠሩ መሆናቸውን ከመሳሳቸውም ሌላ ሩጠው የሚቀድሙ ሠርተው የማይደክሙ መሆናቸውንና ስለሥጋ ተሐድሶ ተናገሩ እንጂ ስለመንፈስ ተሐድሶ እንዳልሆነ በማወቅ ይገባናል ይህም ከስምዖን ተሐድሶ ጋር የተለየ ነው። የሥነ ፍጥረት ሊቃውንት እንደሚሉትም ቢሆን እባብም ይታደሳል በክረምት ጉድጓድ ውስጥ ገብቶ የከረምት እንዳል ይከርማል ከረምት አልፎ ጠቆሞ ሲወጣ መራቱን ሙቀት ሲሰማው ብርሃኑ ሲያንፀባርቅ ያረጀው ቆዳ ተገፍቶ ይወድቅና አዲስ ቆዳ ይሰብሳል ይህም በተፈጥሮው ያገኘው ጸጋ ነው እባብ አዲስ ቆዳ ቢለብስም መንከስንና መርዞን የማሰራጨት ክፉ ጠባቦች ለውሎ እንደቆዳው

አዲስ ጥሩ ጠባይ አይለብስም ያንኑ የአውሬነቱን ጠባይ እንደ ያዘ ይኖራል። የስምዖን ተሐድሶ ግን ከዚህ በጣም የተለየ ነው ይህም ማለት ያረጀ ቆዳው ተገፍቶ በአዲስ ቆዳ አልተለወጠም አዲስ አካልም አለበትም እንደጉልማሶ ላባና ባዲስ ጭንቀት ተለውሎ እንደገና ይታደሳል ስለዚህም ነቢዩ ዳዊት በመዝ ፳፻፪ ቁ ፱” በምሕረቱና በቸርነቱ የሚከልልሽ ምኞትሽን ከበረከቱ የሚያጠግባት ጉልማሳነትነትሽን እንደንበር ይድሳል” ብሏል ኢሳያስም በበኩሉ በም ፱ቁ ፴፭ ስለመታደስና ኃይል ስለማግኘት ሲናገር” እግዚአብሔርን በመተማመን የሚጠባበቁ ኃይላቸውን ያድሳሉ እንደንበር በክንፍ ይወጣሉ ይርጣሉ አይታክቱም ይሂዳሉ አይደክሙም” ብሏል የሁለቱም አነጋገር ታደሰው ትኩስ ኃይል አዲስ ጉልበት አግኝተው ፈጥነው የሚሠሩ መሆናቸውን ከመሳሳቸውም ሌላ ሩጠው የሚቀድሙ ሠርተው የማይደክሙ መሆናቸውንና ስለሥጋ ተሐድሶ ተናገሩ እንጂ ስለመንፈስ ተሐድሶ እንዳልሆነ በማወቅ ይገባናል ይህም ከስምዖን ተሐድሶ ጋር የተለየ ነው። የሥነ ፍጥረት ሊቃውንት እንደሚሉትም ቢሆን እባብም ይታደሳል በክረምት ጉድጓድ ውስጥ ገብቶ የከረምት እንዳል ይከርማል ከረምት አልፎ ጠቆሞ ሲወጣ መራቱን ሙቀት ሲሰማው ብርሃኑ ሲያንፀባርቅ ያረጀው ቆዳ ተገፍቶ ይወድቅና አዲስ ቆዳ ይሰብሳል ይህም በተፈጥሮው ያገኘው ጸጋ ነው እባብ አዲስ ቆዳ ቢለብስም መንከስንና መርዞን የማሰራጨት ክፉ ጠባቦች ለውሎ እንደቆዳው

ደብዳቤዎች

(ከ፳፻፲፮ ገጽ የዞረ) በኋላ ንስሐ ከገባ ኃጢአቱ እንደሚሰረድለት አትጠራጠር። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ምሥጢር ንስሐን የሠራልን በማየንስሐ ታጥቦን እንድንገጸና ካለብን የኃጢአት እድፍ ነጻ እንደሆንን ነው። በበለጠም ለመረዳት እንድትችሉ የማይቻል ወንጌል ምጽፌ፣ ጸፊ እስከ መጨረሻ ብትመሉ ከት መልካም ነው። ጄኛ እንዳንደ ሰዎች ከሃይማኖት ውጭ ይሆኑና ለው ስምዖን ንጹሀ ልብ ተፈጠረ ለት የተናውም መንፈስ በሕይወቱ ውስጥ አደረበት ካርጌ ሕይወትም ወደ አዲስ ሕይወት ተለወጠ የመንፈስ ለውጥም አገኘ በዚህ ጊዜም አዲስ ሰው ሆነ የስምዖን እን ለውጥ ይህን ይመስል ነበር። ጉልማሶች ሥጋዊ ኃይል በሥራ ታደሰው ትኩስ ኃይል አዲስ ጉልበት አግኝተው ፈጥነው የሚሠሩ መሆናቸውን ከመሳሳቸውም ሌላ ሩጠው የሚቀድሙ ሠርተው የማይደክሙ መሆናቸውንና ስለሥጋ ተሐድሶ ተናገሩ እንጂ ስለመንፈስ ተሐድሶ እንዳልሆነ በማወቅ ይገባናል ይህም ከስምዖን ተሐድሶ ጋር የተለየ ነው። የሥነ ፍጥረት ሊቃውንት እንደሚሉትም ቢሆን እባብም ይታደሳል በክረምት ጉድጓድ ውስጥ ገብቶ የከረምት እንዳል ይከርማል ከረምት አልፎ ጠቆሞ ሲወጣ መራቱን ሙቀት ሲሰማው ብርሃኑ ሲያንፀባርቅ ያረጀው ቆዳ ተገፍቶ ይወድቅና አዲስ ቆዳ ይሰብሳል ይህም በተፈጥሮው ያገኘው ጸጋ ነው እባብ አዲስ ቆዳ ቢለብስም መንከስንና መርዞን የማሰራጨት ክፉ ጠባቦች ለውሎ እንደቆዳው

፪፻፶፫/የትንሣኤ መጽሔትና የድምፀ ተዋህዶ ጋዜጣ ማኅበርተኛ ለመሆን የሚቻል ከሆነ እንድትገልጹልኝ ስለምትለውም።

ለመጽሔትና ለጋዜጣው የሚከፈለውን ገንዘብ ከከፈልክ ማኅበርተኛ ለመሆን ትችላለህ። እንጂ

(ወ፲፪ ገጽ የዞረ)

ንፈስ ተሐድሶ አግኝተን ርስተ መንግሥተ ሰማያትን ለመውረስ እንድንችል እንደአረጋግጠው ስምዖን ጸሎታችንና ልመናችን ሁሉ ከንጹሀ ልብ እንዲሆን አምላካችን ይረዳን ዘንድ ዘወትር እንለም ነው።

ወ/ት መአዛ አስማማው።

ዘ

የጾም ትርጉም

ገና ከመጀመሪያው የሰው ዘር አኗኗር ሥርዓት ሲታይ ከእንደ ነዳት ምግብ መከላከል ወይም መጸም በእግዚአብሔርና በሰው መካከል የአካላትና የታዛዥነት መታወቂያ ሆኖ የተሠራ ተቀዳሚ መንፈሳዊ ሕግ መሆኑን ከዚህ የሚከተለው መጽሐፍ ጥቅስ የሰረዘልል “እግዚአብሔር አምላክ በአርአያውና በምሳሌው የፈጠረውን ሰው “ክፍና በጎውን ለይቶ ለማወቅ ከሚያስችል በገነት መካከል ካለው ዛፍ ፍሬ እንደ ትበላ ተጠንቀቅ ከርሱ በበላህ ቀን ሞትን ትሞታለህ” ብሎ አዘዘው።

በመጽሐፍ ቅዱስ ቃል ትእዛዝ መሠረት ጾምና ጸሎት ላይነጣጠሉ የሥርዓት ነርና የሥራ መጀመሪያ ሆነው እናገኛለን። ለማስረጃም ያህል ሙሴ ህግ መጻፍትና ዓርባ ሌሊት ጾም ሕገ ለራትን (አሥራ ትእዛዛት የተጻፉበትን ጽላተ ሕግ) ለመቀበል በቅጥል። ይህም ምሳሌ ሆኖ ሲሠራበት ቆይቶ በማዕከል ዘመን ክርስቶስ የሰውን ባሕርይ ባሕርይ አድርጎ በተዋሕዶተ ሥጋ በተገለጠ ጊዜ ህግ ቀንና ህግ ሌሊት ከምግብ በመከላከል ለእኛ እሳት ለመሆን የሥራው ሁሉ መጀመሪያ አድርጎ ታል (ማቴ ፩፡፪-፲፩)።

ቀዳማዊ አጻም በምግብ ተፈትኖ በመውደቱ ኃጢአት ወደ ዓለም ገባ ። ዳግማዊ አጻም ክርስቶስ ገን በምግብ ሳቢያ የመጣበትን ፈተና ሁሉ በጾም ድል ነሥቶ የጽድቅ ጠላትና የሐሰት አባት የሆነውን ጂያብሎስን አሳፍሮ መለሰ።

እነሆ ያ በገነት ተከሎች መካከል

ከሌሎች ሕይወት ጉን የነበረው “ክፍውንና በጎውን ለይቶ የሚያሳውቅ” ተብሎ የተጠራው ዛፍ በመላው ዓለም ላለው የክፍ ሥራ ሁሉ ምንጭ ምሳሌ ነበር። ቀዳማዊ አጻም ከሕይወት ዛፍ ፍሬ ለመብላት ሳይመኝ በተለይ ክፍና በጎውን ለይቶ ያሳውቃል ከተባለው ዕዕ ፍሬ ለመብላት የጉመጀ በት ምክንያት ፍሬው ከሌሎች ዕዕዋት የሚበልጥ ሆኖ አይደለም። አትብላ “ተብሎ በመታዘዙ ብቻ” ስለምን? የሚያሰኝ ጥያቄ ያሳደረበት ይመስላል። በዚህም ከእግዚአብሔር ትእዛዝ ይልቅ የጠላት ምክር እንዳሸነፈው ያሳያል።

ከዚህም እንግር ሲታይ ከሰው ዘር ሁሉ መካከል አንዳንድ “ይጉዳሃል። አታድርግ። (ኢትዮጵያ፡ ኪትላክፍ አትንካ) ያሉትን ነገር ሁሉ ለማድረግ እንደዚህ ያለ ብርቱ እልህ እንደሌለበት እናያለን። ለምሳሌም ዛሬ በዓለም ላይ ለብርቱ ሱስ የሚዳርጉ አደገኞች ዕውቀት የሐሺሽና የጠንካራ አልኮ ሆል ብዛት ምን ያህል የሕይወት ጠንቅ እንደሆነ የጤና አጠባበቅ ባለሙያዎች በቃልም፡ በጽሑፍም ሲያውጁለት የሚኖር ሲሆን የሰው ፍላጎት ይበልጥ እየጠነከረ መምጣቱ በብርቱ የሚያሳዝን ነው። በሌላም በኩል ይህን ሁሉ ምክር ሸሚላግሱት ሐኪሞች እንዳንዶቹ ከዚህ ችግር ነፃ ሆነው አለመገኘታቸው ሌላው አስገራሚ ጉዳይ ነው።

“ዋጥ ስልቅጥ ነው ጂን እይላ መጥም ጉበት ዘመድ ላይሆን አልለማ መጥም” በግለት በገዛ ሕይወታቸው ላይ ሞት የሚፈርዱበት እጅግ ብዙ

ናቸው። እነሆ ፍሬው እንዳይበላ በተከለከለው በዚያ ዕዕ በለስ ጥላ ሥር ሞት ተደብቆ በስተጀርባ ያደባ ነበር። ነገር ግን ቀዳማዊ አጻም ከተፈጥሮ በተሰጠው ግዕዝ እእምሮ በምግብ የመጣበትን ፈተና ሳይገነዘብ ቀረ።

ያም ሞት የነፍስ ከሥጋ መለየት ጉዳይ ሳይሆን በተለይ ከእግዚአብሔር ቤተሰብነት የመራቅን ሁኔታ ያመለክት ነበር። ይህንም ሊቁ ቅ/ቀርሎስ በድርሳት ሲገልጥ “ሞታ ለነፍስ ርሔቅ እም እግዚአብሔር” የነፍስ ሞት የ ከእግዚአብሔር መራቅ ነው” ሲል ተርጉሞታል።

ባጠቃላይ የተከለከለ ምግብን ተከትሎ የሚመጣ ፈተና ምን ጊዜም ቀላል ሆኖ አያውቅም ለማስረጃ ያህል ዓላማ ከእንደ ጊዜ ለማያልፍ ምግብ፣ ያውም ለምሳሌ ገፍ፣ ብኩርናውን እስከ መሸጥ ድርሶአል። ያንንም ያጣውን ብኩርና እንደገና መልሶ ለማግኘት ያፈሰሰው ዕንባ የሸረበው ደባ ምንም ውጤት አላስገኘለትም። (ዕብ-12-16)

እንዲህ ያለው ምግብ ጠቀስ ፈተና በአንዳንድ ግለሰቦች ብቻ የሚወሰን አይደለም። ከብሔር አቀፍ እስከ ዓለም አቀፍ ድረጃ ከፍ ብሎ ሕዝብና አሕዛብን ሁሉ በጅምላም ሆነ በተናጠል ሲፈታ ተን የኖረ ነው እንጂ። ለምሳሌም ያህል ታሪክን ስንመለከት በእሴት፣ በአፍሪቃና በላቲን አሜሪካ ከሚገኙት በርካታ ለህጉር መካከል አንዳንዶቹ ከቅኝ ገዢዎች የቀረበላቸውን መደለያ እጅ ነሥተው ለመቀበል ሲያጉነብሱ ከብር ገሊናቸውንና በዋጋ የማይ

ገኝ ነፃነታቸውን ከማጣት ደረጃ መድርሳቸው ይነገራል። ይህም ሁሉ ታሪክ እኛ ልንመክርበትና ልንገመፅበት የተጻፈ መሆኑን ማስተዋል ይገባል።

በሌላ በኩል ደግሞ ጾም ሲባል ከእህል ከውሃና የሕይወት ልም ላሚ ከሚሰጠው ጥሎላት (ከሥጋ፡ ከወተትና ከዕንቁላል) ወዘተ ለጊዜው ተገልጦ መቆየት ብቻ አይደለም። ከምግብ የምንከለከለውን ያህል ከክፍ ሥራም ተጠብቆ መኖርን ያስተምረናል። ይህንም በሚመለከት ኢትዮጵያዊው ሊቅ ቅ/ ያፈድ ዓይን ክፍ ከማየት፡ ጀር ክፍ ነገር (ሐሜትና አሉባል ታን) ከመስማት፡ አንደበትም ክፍ ነገር ከመኖር ይጸም ይከልከል” ሲል በዚህም ያውጃል።

“በቆሰልም ይድናል የተደበደበ

ምላስ ግን ይኖራል እንዳንገባ

ገባ በናስ መልካም ነበር ለሱስ የሚበጅ

ቁርሱ የሰው ሥጋ መሆኑ ነው እንጂ”

እንዳል ባለቅኔው ከክፍ ነገርም ሁሉ በመጸም ሕይወታችንን በክርስቲያናዊ ድስጥሊን እንዲለሰልስ ማድረግ ተገቢ መሆኑን ልንገነዘብ ይገባል።

በምንጾም በት ጊዜ የተራቡ ወገኖችን በማሰብ የማረኛችን መርዳትም ሌላው ጾም ትክክለኛው ትርጉም መሆኑን ነቢዩ ኢሳያይስ በምዕ-፶፮ አስፋፋ ገልጦታል።

ስለዚህ ጾማችንና ጸሎታችን የመረገጠን ጉርጉም እንዲኖረው ለተወሰነ ጊዜ ከምግብ የመከላከላችንን ያህል ከክፍ ሥራም ሁሉ ለምንጊዜውም የምንታቀብበትን መንፈሳዊ ኃይል እንዲሰጠን የእ

ሰማዕታተ ኢትዮጵያ

የ፶፪ ዓመታት የሰቆቃው ትዝታ፡

፲፱፻፳፱ ዓ.ም የዛሬ ፶፪ ዓመታት ትዝታ ነው። ያ ጊዜ በሀገራችን በኢትዮጵያ የኢጣሊያ ፋሽስት ግፍ የፈጸመበት ወቅት ነበረ የማይረሳ ኢሰብአዊ ጭካኔ የታየበት የሰው ደም እንደጎርፍ የፈሰሰበት አብያተ ክርስቲያናት የተቃጠሉበት እናት ከልጅ ተነጥላ በእሳት የጋየችበት ሕፃናትም በሚያሰቅቅ ሁኔታ ታንቀውና በመኪና ጎማ እየተጣሉ የተጨረሰቁበት ኢትዮጵያውያን ከነሕይወታቸው ተይዘውና እጅ እግራቸውን ታስረው በውሀ ጉድጓድ ተጥለው የተገደሉበት፡ በቤታቸው እንዳሉ ከነበሩበት ቦታቸው በር ተዘግቶባቸው በጋዜገን ተረክፍክርባቸው የጋየበት አረ ስንቱ የኢጣሊያ ፋሽስት በኢትዮጵያ የፈጸመው ግፍ ተቆጥሮ ያልቃል ነ።

ያ ሰቆቃው፡ ያ ሙሽት ያ መከራ፡ በሰፊው ጎልቶ የታየበት የካቲት ፲፪ ቀን ፲፱፻፳፱ ዓ.ም የዛሬ ፶፪ ዓመት አዲስ አበባ ከተማውስጥ ነበር “ኢትዮጵያውያን እ-ኡ-ዙ-አ የካቲት ፲፱ ቀን ፲፱፻፴፯ ዓ.ም በዋና ከተማቸው በአዲስ አበባው ገዥ ሆኖ ከፋሽስት መሪዎቹ የተላከው ግራዚያኒ በአዲስ አበባ የሚገኙትን ነዋሪዎች ወደ ቤተ መንግሥት እንዲመጡና የምግብ የልብስና የቁሳ

ግዚአብሔር እምላካችን ቅዱስ ፈቃድ ይውንልን።

አሚን

መ.ጋቤ አለላፍ መከብብ አጥናው

ከአፈወርት አሰግድ ቁስ ርዳታ የሚለገሳቸው መሆኑን ጥሪ አድርጎ ስለነበር ጀኔራል ግራዚያኒ ከሠራዊተ ፋሽስት ጋር ሆኖ በአንድ ግልጽ ቦታ ጠረጴዛውን ተደግፎ ተቀምጧል የነበረው ጥሪ ድሆችን በምዕዋት ለማስተናገድ ሳይሆን ይፈለጉ የነበሩ ሰዎች ስለነበሩና ሙሉ የአዲስ አበባ ሕዝብ በነቁስ እንዲወጣም ትእዛዝ ስለነበር በዚያ ሳቢያ አፍኖ ለመያዝ ነበር።

ያን ጊዜ ነበር ያልታሰበ አደጋ የተፈጠረው ጀኔራል ናዚ በአለበት ቦታ አንድ የተወረወረ የእጅ ቦምብ ግራዚያኒና ሰው ገን አልነበረም ግራዚያኒና ሰው ገን የሆነ የሆነ ሆኖ መኮንናች ቆሰሎ በተለይ ጀኔራል ሊዮታ የምሥራቅ አፍሪቃ አየር አካዥ በዚሁ ቦታ በጽኑ ቆሰሎ በዚሁ ምክንያት እግሩን ተቆረጠ።

አዲስ አበባ ከተማ ተመሳታላች ሰው መድረሻ አጣ በቤተ መንግሥቱ ቅጽር ግቢ ውስጥ የ፲፪ ኢትዮጵያውያን እስከሬኖች በዕለቱ ተቆጠሩ ማንንም ባለመላ የት ጥይት በሕዝቡ ላይ ተርከረከረ ፈሰት ይህ ግድያ የምጥ መጀመሪያ ነበር ከጥዋት እስከ ማታ ግድያው ቀጠለ ጊዜው ጨለም ለም ሲል ጥቁር ሸሚዝ ለባሽ የተባሉት የፋሽስት ወታደሮች አሳት አተጣጥለውና ችቦ ይዘው ወደ ሕዝብ መኖሪያ ቤት በመጠጋት የአዲስ አበባ ከተማን በእሳት አጋዩዋት በዎምብ፣ በጥይት በሳንጃ ሕዝቡን ያልርገራጊ ፈጁት፡ በዚህ ብቻ አላበቁም በአዲስ

አበባ አካባቢ ዕልቂቱ እንዲቀጥል ትዕዛዝ ተሰጠ በደብረ ሊባኖስ ገዳም የሚኖሩ መነሳት ደካሞች ካህናት የአካባቢው ነዋሪዎች በግፍ ተጨፈጨፉ ፡-

የአዲስ አበባ ከተማ ስትታጠል የካቲት ፳፪ ቀን ፲፱፻፵፯ ዓ-ም እ-ኤ-ዙ-አ በሺ የሚቆጠሩ የአዲስ አበባ ከተማ ነዋሪዎች እንደከብት ተይዘው ታረፈደላቸው በከተማ ይቱ ውስጥ ጎርፍ ሆኖ ወረደ ፡-

በዚያን ጊዜ ግራዚያኒ በአንድ የኢጣሊያ ሆስፒታል መስኮት ላይ ቆሞ በምትታጠሰው የአዲስ አበባ ከተማ ዓይነት አፍጥሶ በመ መልክት ዳግሚዊ ኦርጋንቲን በግ ልጽ አሳይቷል ። በማለት አ-ጅ-ባ ርከር የተባለው የጦር ጋዜጠኛ ዘ.ሲ.ሸላይዜን ሚሽን በተባለ መጽሐፍ ገጽ ፪፻፹፪ ፪፻፹፫ ላይ አትቶ ጽኗል ።

ከታሪክ ማንደር በተገኘው ማስ ታወሻ ደግሞ የኢጣሊያ ፋሽስት ግንቦት ፲ ቀን ደብረ ሊባኖስ ገዳም ደርሶ ደወል ካስደወለ በኋላ የገዳሙን ዕውቀት ተቀብሎ በማለት መነሳቱንና ሕዝቡን አሰባሰቦ አቆያቸው በዚህ ዓይነት ግንቦት ፲፪ ቀን የአቡነ ተክለ ሃይማኖት ፍልሰት እዕም በሚከበርበት ጊዜ የተሰበሰቡትን መነሳትና ለጸ በል የመጡትን ምዕመናን ቤተ ክርስቲያንን በእርስ ቤት መልክ በመጠቀም በረሃብና በውሃ ጥም በማሰቃየት አገር ካቆያቸው በኋላ ከምሽቱ ፪ ሰዓት ጀምሮ ማን ሰት ፲፫ ቀን በተጨማሪ በ፱ ካሚ የን በመሚን ወደ መካኒ ምቅታል ወስዶ በግፍ ፈጅቸው ።

የኢትዮጵያ ሰማዕታት ደም በዚህ ዓይነት ረሰስ ከገዳሙ አን

የአድዋ ድል

(ወጽ ፲፮ ምረ)

በሚወስደው ሚዳ እየጋለቡ የጀግ ንነት ትርኢት ሲያላዩ የተመለ ከተ ባዕድ ምነው በኢትዮጵያ ተወልጄ ብሆንን እያለ የሚመኝ በት ጊዜ እንደነበር ከአባቶች ሲነ ገር ተያይዞ የመጣ ታሪክ ያረጋግ ጣል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋ ሕይ ቤ.ክርስቲያን ጠላት ድንበር እየጣሰ ሲገባ በሚደረገው የጦር ነት ሥፍራ ሁሉ ታቦቷን በማዝ ወጣም ያሉትንም በዚያው ፈጃ ቸው ።

በእጠቃላይ ከደብረ ሊባኖስና ከየአብያተ ክርስቲያናቱ የተሰበ ሰቡ ቁጥራቸው ከአምስት ሺህ በላይ የሆኑ መነሳትና የገዳም ሰዎች ተይዘው በረሃብና በውሃ ጥም ሲሠቃዩ ከቆዩ በኋላ ዕኩሉን ጨፈ ከሚባል ቦታ ከራሉን ደብረ ብርሃን ወስዶ በመትረየስ ደበደባ ቸው ።

የውጭ ሀገር ጸሐፊዎች እንደ መሰከሩት በአዲስ አበባ ከተማ የተሰየፉት ኢትዮጵያውያን ሰማዕ ታት ቁጥር ከ፱ ሺህ ሕዝብ በላይ መድረሱን ይናገራሉ ። ኢጣሊያ ኖች በጳጳሶቻችን በነ አቡነ ጴጥ ሮስ በነ አቡነ ሚካኤል ደም እጃቸ ውን በግፍ ታጠቀዋል ።

ስለዚህ ታሪክ ተጠያቂዎች የመንበረ ጴጥሮስ ፖፖ የነበሩት እነ ፒዮስ ፲፮ኛ ለሙሶሊኒ ድጋፍ በመስጠት ለኢትዮጵያ ሕዝብ የዕ ልቂቱ ሽርቦ ለኳሽ ሆነው በመቅረ ባቸው በታሪካችን ውስጥ ከፍተኛ የማይረሳ ቁጭትን እንዳተረፉ ይኖራሉ ። አፈወርቅ አሰገድ

መት የጦርነት ገፈት ያልተመሰሰች በት ጊዜ ባይኖረም በተለይ በዐ ድዋ የነበረው ተሳትፎ እጅግ በጣም የላቀ እንደነበር አብው ይና ገራሉ ። አሁንም ቢሆን ይህች ቤ/ክርስቲያን የሀገሪቱን ክብረ ወሰን እንዳይደረር ወሰን ጠባቂዎ ችዋ ኃይል ፡ ብርታትና አሸናፊ ነት እንዲናጸፉ ሌት ተቀን ከመ ጸልይ ያቋረጥችበት ጊዜ የለም ።

አም መሆንም አለበት በመጀ መሪያ ሀገር ሲኖር ነውና ሃይማኖ ትና ነፃነት ሊገኝ የሚችለው ሀገር ከሌለ በሰላም በሃይማኖት በነፃ ነት የሚገኘው ጥቅም ሁሉ ሊገኝ አይችልም የኢትዮጵያ ኦር ቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስለሰላም ፡ ስለሙንነትና ነፃነት ስለሀገር ፍቅር ስለወንድማማችነ ትና ስለማገበራዊ ኑር ጠቃሚነት ታስተምራለች ትመክራለች አባ ቶች ለሀገራቸው ፍቅር ለነፃነት መብታቸው ፡ ለሃይማኖታቸውና ለወገኖቻቸው መሥዋዕት እየሆኑ አልፈዋል ።

ስለዚህ እኛም የሀገር ጻር ድን በር በማስከበራቸው

ወኔ ከጀግንነት ፡ ሃይማኖት ከእምነት በማስተማራቸው

ክቡራን አባቶች ክቡር ስም አላቸው

ሲወላ ይኖራል ሕያው ታሪካ ቸው

አድዋ ላይ ሲወድቁ ሲያፈሱ ደማቸው

የአደራ መልእክት ሰጽፉ በጃ ቸው

አገርን ጠብቁ የሚል ነው ታላ ቸው

እያልን ይህ የአባቶቻችን ፲፫ኛ ዓመት የዐድዋን ድል መታሰቢያ በዓል ስናከብር ክቡር ታሪካቸው (ወጽ ፲፮ ምረ)

ዐቢይ ጾም

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋ ሕይ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓተ ቀኖና መሠረት ከተወሰኑት ፯ አጽ ዋማት መካከል አንደኛው “ዐቢይ ጾም” በመባል የሚታወ ቀው ነው።

ይህም ጾም ከሌሎች አጽዋማት ሁሉ በሰባዓ ብዙ ዕለታት ያሉት ሲሆን ለመጀመሪያ ጊዜ የጸመው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው /ማቴ ፱- ቁ- ፩-፭

እግዚአብሔር እምላክ ዓለምን ከኃጢአት መርገም ለማዳን ሲል

ከድንግል ማርያም ተወልዶ ሠላሣ ዓመት ሲሆነው በየርዳኖስ ከተጠመቀ በኋላ ሳይውል ሳያድር ዕለቱን ወደ ገዳም ሄደ ።

ቆሮንቶስ በተባለ ገዳም ዐርባ ቀንና ዐርባ ሌሊት ጸመ በእነዚህ በጸመባቸው ቀናት ውስጥ ከዲያ ብሎስ ተፈትኖ ዲያብሎስን ድል ነሥቶአል በዚህም ላይ የኢትዮ ጵያ እተ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት ሲአትቱ “አዳም አባታችን በገነት ድል ተነሥቶ ነበርና በገዳሙ ቆሮንቶስ ለምዕመ ያን ሁሉ ዲያብሎስን ድል ነሥቶ ላቸዋል” በማለት አገናዝበው

ይተረጉሙታል።

በመሠረቱ ጾም ሲባል “ጸባ ሕተ ሥጋ” (የሥጋ ግብር) ማለት ዕለጥን የሰው ልጆች ራሳቸውን ለእግዚአብሔር ከሚአስገዙባ ቸው ነገሮች መካከል አንዱ ነው።

ያለፉት አባቶቻችን በጸማቸ ውና በጸሎታቸው ከእግዚአብ ሔር ጋር ይገናኙና ይነጋገሩ ነበር እግዚአብሔርም የወዳጆቹን የነቢ ያትና የሌሎችንም ቅዱሳን ልመና እየተቀበለ ሽግራቸውን አቃሉላ ቸዋል ። ቃል በቃልም እነጋግሮአ ቸዋል /ዘጸ-፴፪-፯-፳ ። ፩ኛ ነገ ፲፮-፱ ነገ ፲፱-፩-፲

በዚህም መሠረት ያለፉ አባቶ ቻችን በጸማቸውና በጸሎታቸው ከእግዚአብሔር ጋር እስከመነጋገ ርና ሽግራቸውን ሁሉ እስከማሰው ገድ የደረሱት ጸማቸው ለይሱሙላ ስለአልነበረ ነው ፩ኛ ነገ ፲፮-፱

ጾም ስንል ለተወሰኑ ጊዜያት እሀልና ውገን ከመቅመስ መቆ ጠብ ብቻ ግያሆን ከቂምና ከበ ተል ፡ እንዲሁም ከልዩ ልዩ ነውረ ኃጢአት ራስን ለመጨረሻ ጊዜ ማግለል ያስፈልጋል በጾምና በጸ ሎት ከመሰለፍችን በፊት በትክ ከል ልናደርገው የሚገባን የጸማች ንና የጸሎታችን የመጀመሪያ ዝግ ጅትም ይህ ነው ።

በዚህ መሠረት ማለትም ከቂ ምና ከበቀል ነፃ በሆነ ሕልና የሚደረግ ጾምና ጸሎት ከእግዚአ ብሔር ፊት ይደርግል እንደተ ድዋ አባቶቻችን ጾምና ልዩ ልዩ አስደናቂ ሥራዎችንም ያደርጋል እጋንንትንም ያባርራል ኃያላቸ ውንም ይውብራል ። ዝንቱ ዘመድ አይወጽእ በእንበል ጾም ወጸ ሎት” (ይሁ ፲፮ን ያለ ጾምና ጸሎት አይወጣም ተብሎ ተጽፎአልና ። በሌላ በኩል ደግሞ ቀደም ሲል

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለደማን ለያደራው

የአዲስ ኪዳን

ትርጓሜ

ከሊተ ሥልጣናት ሀብተ ግርያም ወርቅነህ

ጁ. “ወእሳፍኒ ወለደ ዮሳፍጥግ ወዮሳፍጥኒ ወለደ ኢዮራም፣ ወኢዮራምኒ ወለደ ኢገደንግ” (አሳፍም ዮሳፍጥን ወለደ፣ ዮሳፍጥም ኢዮራምን ወለደ፣ ኢዮራምም ኢገደንግን ወለደ) = አሳፍ እንደሞተ ልጁ ዮሳፍጥ ነገሠ፣ እርሱም ጁ ዓመት ያህል ገዝቷል በዚህም ዘመን ሁሉ በእግዚአብሔር ሥራ ላይ ነው።

የነበሩት አባቶቻችን ከክፍ ድርጊት ነጻ በሆነ ልዩና ወደ እግዚአብሔር የሚታዩበት ልመና ከራሳቸው አልፎ ሌሎችንም የሚለድን ነበር።

ይህንንም በትክክል ሊያስገነዝቡን የሚችሉው በጅኛ ሳሙዎች ሆኖቻቸው ላይ “እኔ ለእናንተ መጸለይን በመተው እግዚአብሔርን እሰድል ዘንድ ይህ ከእኔ ይፋቅ” በማለት ነበሩ ሳሙኤል የተናገረውን ስናስብ ጸማችንን ጸሎታችንን በንፁህ ሕሊና የሚደረግ ከሆነ ለሀገርና ለወገን ሁሉ የሚረዳ መሆኑን እንገነዘባለን።

ስለዚህ በታላቁ በጌታችን የጸም ወራት እርስ በእርሳችን ፍቅርን እንደሸማ ተጎናጸፈን ስለራሳችንም ሆነ ስለሌሎች ሰላምና ሕልውና ወደ እግዚአብሔር ዘወትር እንጸልዩ።

የጊዜ ላይ ያለውን ጸም መግቢያ በኢትዮጵያ እርቀቶችን ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓት የካቲት ፳፯ ቀን ስለሆነ ሁላችንም ለመጸም መዘጋጀት ይገባናል።

መሪ ጌታ ኤፍራም በየነ

ሔር ዘንድ ሞገስን አግኝቶ ቆይቶ ነበር = በኋላ ግን ከአምላክ ቢሰጥ ከነአክላብ ጋር በመጋባቱ በነቢዩ በኢዮ ተወቅሷል። እርሱም እንዲህ አሰው “እንተ ለከሐዲው ታገላለህ እግዚአብሔርንም የሚጠሉትን ትወዳለህ ስለዚህም ቁጣ በአንተ ላይ ነው ከእግዚአብሔር ፊት” (፪ ዜና መዋዕል ፲፱-፪) ይኸም ሁሉ ሁኖ አልተመለሰም። እንደገናም ከአካዝያስ ጋር ግንኙነት አደረገ በዚህም ምክንያት በነቢዩ በአልዓዛር ተወቅሷል እንዲህ ሲባል “ከአካዝያስ ልጅ ጋር አንድነት እድርገሃልና እግዚአብሔር ሥራህን አረረሰ። መርከቦችም ተሰበሩ። ወደጠርሴስም ይሔዱ ዘንድ አልቻሉም” (፪ ዜና መዋዕል ፳-፴፯) = ለቤቱና ለዘሩ ጥፋት የሚያመጣውን ሥራ ሁሉ ይሠራ ነበርና።

ኢዮራምም ኢገደንግን ወለደ፣ ከዮሳፍጥ በኋላ የነገሠው ኢዮራም አባቱን ተከትሎ ከአክላብ ቤተሰብ ጋር ተጋባ። በሚስቱም ፍቅር ተስቦ ጣዖትን አመለከ። ወደ ኢዮራሳም ጣዖት ማምለክን በብዛት አስገባ። የኢዮራም የመጀመሪያው ከባድ ጥፋት ነፍስን ማስጠፋቱ ነበር በዚሁም ሥራው ጁቱን ወንድሞቹን አስገደለ። ከዚህም በኋላ በሀገሩ ሁሉ ብጥብጥና ፈሪሃ እግዚአብሔርን ማጣት ሆነ። በዚህም መልክ ፳ ዓመት ብቻ ነገሠና ሞተ። ለእርሱም ምንም ክብር ሳይሰጠው በነገሥታቱም መቃብር ሳይቀበር ቀረ = ወዲያው ልጁ አካዝያስ ከአታሊያ የአክላብ ልጅ ከሆነችው ሴት የተወለደ መንግሥቱን ያዘ። አካዝያስ በአሥራኤል በኢዮ ከተገደለ በኋላ የአካዝያስ እናት አታሊያ የተባለችው ልጆቹን ሁሉ ገደለቻቸው።

ነገር ግን ኢዮላስ የተባለው የአካዝያስ ልጅ ብቻ ተርፎ ነበር። በአካዝያስ እህት በዮሸሻ ምክንያት = ኢዮላስም ነገሠና ፳ ዓመት ገዛ። ግን ወዲያው ጣዖት ማምለክ ጀመረ። በዚህም ክፉ ሥራው አምላክ ተቆጣውና በራሱ አሽከሮች ተገደለ። እርሱም እንደሞተ ልጁ አሚስያስ የተባለው ነገሠና ፳፱ ዓመት ገዛ። እርሱም እንዲሁ ተገደለ። በዚህን ጊዜ አካርያስ ወይም አካዝያስ የተባለው ነገሠ። ወንጌላዊ ማቲዎስ ግን የአራም ልጅ አድርጎ አቅርቦ ታል።

አካዝያስን ኢኮንያንን፣ አሚስያስን ሳይቆጥር ወንጌላዊው አልጁቸው ሔደል። ምክንያቱም መምለክያን ጣዖት ናቸው በማለት ነው። ከአክላብ ጋር በመጋባታቸው ኢዮራሳምን በጣዖት ሞልተዋት ነበርና። እንግዲህ ደሀና ስም የላቸውምና ስማቸው ሊነግ ዘራቸው ሊወሳ በቅዱስ ወንጌል ለጻፉ አይገባም ብሎ እንደተዋቸው ይገመታል።

፱. “ወአካዝያንኒ ወለደ ኢዮላታም፣ ወኢዮላታምኒ ወለደ አካዝያ ወአካዝያንኒ ወለደ ሕዝቅያስ” (አካዝያንም ኢዮላታምን ወለደ፣ ኢዮላታምም አካዝያንን ወለደ)። አካዝያም ሕዝቅያስን ወለደ። አካዝያም አባቱ አሚስያስ ከሞተ በኋላ በእግዚአብሔር ፊት መልካም አደረገ። ነገር ግን የመንግሥቱን ክብር ለመጠበቅ ሲል በእግዚአብሔር ሕግ ላይ የደፍረት ሥራን ሠራ ማለት እንደ ሊቀ ካህናቱ ከመቅደስ ገብቶ ዕጣን ያጥን ጸሎት ያሳርግ ጀምሮ። በዚህ የደፍረት ሥራው እግዚአብሔር ተቆጥቶ በለምጽ ቀጣው። እርሱም በዚሁ አፍሮ ከቤቱ እንደ

ዋለ በዚሁ ለምጽ ሞተ = ልጁ ኢዮላታም በእግሩ ተተክቶ ነገሠና ፲፮ ዓመት ገዛ። በእግዚአብሔር ፊትም ሞገስን አገኘ።

ኢዮላታምም አካዝያን ወለደ፣ አካዝያ ፲፮ ዓመት ነገሠ በእግዚአብሔር ፊትም በደለኛ ሁኖ ተገኘ። ማለት ጣዖት ሲያመልክ ተገኝቷልና በዚህ ኃጢአቱም ፈጥኖ ተቀዋረ። ሲሞትም በነገሥታት የመቃብር ቦታ የመቀበር ዕድል ሳይገኝ ሞተው ቀረ። በዚህ ንጉሥ ጊዜ የተነሳው ነቢዩ ታላቁ ነቢዩ ኢሳይያስ ስለነበር እርሱም ከፍተኛውን ምሥጢር ገልጦ “ኛሁ ድንግል ትዕንስ ወትወልድ ወልደ” ብሎ የተናገረ ነው። (ኢሳ ፮፡፲፩-፲፯)

አካዝያም ሕዝቅያስን ወለደ፣ ሕዝቅያስም ከሥራኤል ነገሥታት መካከል ቅድስና የነበረው ንጉሥ ነበር። እንደ ቅድመ አያቱ እንደ ጻዊት አምላክን ለማገልገል፣ ለማስደሰትም ይጥር ነበር። እርሱም ፳፱ ዓመት ነገሠ ቆይቶ አረፈና ልጁ ምናሴ ተተካ።

፲. “ወሕዝቅያስኒ ወለደ ምናሴ፣ ወምናሴኒ ወለደ አሞጽ፣ ወአሞጽኒ ወለደ ኢዮስያስ” (ሕዝቅያስም ምናሴን ወለደ፣ ምናሴም አሞጽን ወለደ፣ አሞጽም ኢዮስያስን ወለደ)። በደን ንጉሥ በሕዝቅያስ እግር የተተካው ከአብራሔም የተከፈለው ምናሴ ይሠራው የነበረ ተግባር ያደግናት ተቃራኒ ነበር። የሕዝቅያስ ልጅ ሁኖ በሕዝቅያስም እግር ተተክቶ የመሠረሻ የርኩስ ትንና የክፋትን ሥራ ያለ ቅሬታ እየፈጸመ ሰውንም ሁሉ ያሳገን ነበር። ስለዚህ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስን አላገኘም። በአባቱ

ጊዜ የነበረውን የእግዚአብሔርን አምልኮት አስቀርቶ የጣዖት አምልኮትን ተካ። በኢዮራሳም ላይ እንደገና የጣዖትን አምልኮት አስፋፋ። በዚህ ክፉ ሥራው ሁሉ እግዚአብሔር ተቆጣና ተማርኮ በሰንሰለትም ታሥሮ ወደ ባቢሎን በተወሰደ ጊዜ ሲያውቅ በድፍረት ይሠራው የነበር ኃጢአት ተከሠተለት ጥፋቱንም ሁሉ ተገነዘበ። በዚህ ጊዜ ተጸጸተና ንስሐ በመግባቱ ነፃነት አግኝቶ ወደ ሀገሩ ተመልሷል። ይኸ ሰው ተጸጸቶ ወደ እግዚአብሔር በመመለሱ ከእግዚአብሔር ጋር ታርቆ የቅድስና ኑሮ እየኖረ ዕድሜ ጠግቦ ፶፩ ዓመት ነግሦ ኑሮ አርፏል። እንዲያውም ለተነሳሳ ያን ሁሉ ጸሎት የሚሆን የእግዚአብሔርን ታላቅነት ይቅርባዩነት ገም የሚገልጥ ጸሎተ ምናሴ እያልን በሰው የምንጠራውን ጸሎት ትቶልን ሙቷል።

ምናሴም አሞጽን ወለደ፣ ከምናሴ በኋላ የተተካው ልጅ አሞጽ በእግዚአብሔር ዘንድ በደለኛ ሁኖ ተገኘ። ስለዚህ ብዙ ሳይቆይ በነገሠ በ፪ ዓመቱ ተቀሰፈ። ሞቱም አስቃቂ በሆነ መንገድ ተፈጸመ። በአሽከሮቹ እጅ ተገደለ። ወምናሴኒ ወለደ አሞጽ፣ ወአሞጽኒ ወለደ ኢዮስያስ” (ሕዝቅያስም ምናሴን ወለደ፣ ምናሴም አሞጽን ወለደ፣ አሞጽም ኢዮስያስን ወለደ)። በደን ንጉሥ በሕዝቅያስ እግር የተተካው ከአብራሔም የተከፈለው ምናሴ ይሠራው የነበረ ተግባር ያደግናት ተቃራኒ ነበር። የሕዝቅያስ ልጅ ሁኖ በሕዝቅያስም እግር ተተክቶ የመሠረሻ የርኩስ ትንና የክፋትን ሥራ ያለ ቅሬታ እየፈጸመ ሰውንም ሁሉ ያሳገን ነበር። ስለዚህ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስን አላገኘም። በአባቱ

አሞጽም ኢዮስያስን ወለደ፣ አሞጽ እንደተገደለ ሕዝቡ በአንድነት ተነሥቶ ገዳዮቹን ተበቅሏል። ወዲያው ልጁን ኢዮስያስን እንግሥታል። ይኸም ኢዮስያስ የተባለ ንጉሥ ፈቃድ እግዚአብሔር እየፈጸመ እንደ አያቶቹ እንደገና ጻዊት እግዚአብሔርን እያልገጠውንም ሁሉ ያሳገን ነበር። ስለዚህ በእግዚአብሔር ፊት ሞገስን አላገኘም። በአባቱ

ይኸው ንጉሥ ነበር = በቃልም በሥራም ፈቃድ እግዚአብሔርን እየፈጸመ ከኢዮራሳም ምድር አምልኮትን አስወጥቶ የሙሴ ሕግ በትክክል እንዲነገር አድርጓል።

በአንድ ደብር ...

(ከገጽ ፳፻ ገጽ ፳፻፲)

ርሳል ሕይወተ ነፍሱንና ሕይወተ ሥጋውን ከማጣት የደረሰው ከገንዘብ ፍቅር የተነሳ ነው። ብዕዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬ ዎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ የቤተ ክህንነት ሠራተኞችን የአዲስ አበባ አድባራትና ገዳማት ከሠናትን በስብከተ ወንጌል አጻፈሽ ሰብሰበው መመሪያ በሰጡበት ወቅት የገንዘብ ለያያዝ ልክና መልክ እንዲኖረው በገንዘብ ነክ ተመድበው የሚሠሩ ሠራተኞች በጥንቃቄ እንዲሠሩ አሳስበዋል።

ቅዱስነታቸው እየተዘዋወሩ የአንዳንድ አድባራትንና ገዳማትን የገንዘብ ለያያዝ ሲመለከቱ በአንድ ደብር አራት ገንዘብ ያገኙ መሆናቸውን ገልጸው እንደዚህ የሰው አሠራር ለገንዘብ መባከን ታላቅ በርን የሚከፍት ስለሆነ እርማት እንዲደረግበት መመሪያ ሰጥተዋል። በመቀጠልም በአንዳንድ ተንኮላኞች ሰዎች ምክንያት ደጋግ ከሠናት እንዳይወቀሱ በቤተ ክርስቲያናችን አካባቢ ንትርክ ሊኖር አይገባም። ትግር እንዳይደርስበት ግንኛውም ሰው እንዲጠብቀው የተሰጠውን ገንዘብ ሳያባክን በመጠበቅ ቤተ ክርስቲያንን የማገልገል መንፈሳዊ ገደታ አለበት ብለዋል።

የቤተ ክርስቲያን ታሪክ

ከመ/ሉሌ መልእክ

ሐ/ የእስክንድርያ መንፈሳዊ ትምህርት ቤትና ያፈራቻቸው መንፈሳውያን አባቶችና መምህራን

ከክርስቶስ ልደት በፊት ጀምሮ እስክንድርያ ውስጥ ሙዚየም የተባለው ከፍተኛ የግሪክ (የአሕዛብ) ትምህርት ቤትና የአይሁድም ትምህርት ቤቶች ስለነበሩ ይህ ችው ከተማ የአሕዛብና የአይሁድ ሊቃውንት (ፈላስፎች) መኖሩ ቂደ፡ መናገሪያና የዕለት (የትምህርት) ማዕከል ነበረች።

በዘመነ ክርስትናም በቅዱስ ማርቆስ ተመሥርታ ከአይሁድና ከአሕዛብ ወገን ክርስትናን ለተቀበሉ ሰዎች (ጌላሳና ክርስቲያን) የክርስትናን መሠረተ እምነት ተረድተው እንዲጠመቁ የሚረዱ የሰንበት ትምህርት መስጫ (ማስተማሪያ) ሆኖ ቆየች። በሁለተኛው መቶ ዘመን መጨረሻ ላይ ግን በፓንዴሞናስና በጓደኞቹ ተጠናክሮ በመቋቋም በክርስቲያኑ ዓለም ከፍተኛ ገናን እትርፋ ነበር። ይህችው ትምህርት ቤት መንፈሳዊ ትምህርትን በከፍተኛ ደረጃ በማቅረብ የወንጌልን ትምህርት በዓለም ያስረጩ ገናን ሊቃውንትንና የቤተ ክርስቲያን አባቶችን በማፍራት፣ ብዙ ምእመናንንም በማስተማር ለክርስትና መስፋፋት ከፍተኛ እስተዋጽኦ አድርገዋል። ስለዚህ ከአሕዛብና ከአይሁድ ወገን ክርስትናን ከተቀበሉት መካከል ከፈሎቹ በዕውቀት የበሰሉ ምሁራን ስለነበሩ የነሱን መንፈሳዊ ትምህርት ፍላ

ጎት ለማርካት፣ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችንና የወንጌል መልእክተኞችን በከፍተኛ ደረጃ ለማሠልጠን በማቀድ የትምህርት እስጣው ደረጃ ከፍተኛ እያለ በመሄዱ በክርስቲያኑ ዓለም የመጀመሪያዋ ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ለመሆን በቃች። ሆኖም በዘመኑ ለገላሳና ክርስቲያን የመሠረተ ሃይማኖት ትምህርት መስጫ ለሆኑት ቤቶች ክርስትና በተሰበከባቸው ሀገሮች ተከፍተው ነበር። ነገር ግን ለወደፊት ሰፊ አድርገን እንደምንመለከተው በከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት እስጣዋ የእስክንድርያን ትምህርት ልትወዳደር የቻለችው የቅዱሳን መጻሕፍትን የአንድምታ ትርጓሜ በመቃወም የነጠላ (የቃል ቢቃል) ትርጉምን የምትከተለው የአንጻሪያ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ብቻ ነበረች።

የእስክንድርያ ትምህርት ቤት ዋነኛ ዓለማዊ ክንብረው ከመንፈሳዊ ትምህርት በተጨማሪ እንደሎጂክ፣ ፈሎሪ፣ ሪቶሪክ፣ ታሪክ፣ ሳይንስ፣ አስተራፍጫ፣ ሂሳብ የመሳሰሉ ዓለማዊ ትምህርቶችንም ትሰጥ ነበር። ምሥጢራቸው የረቀቁ የቅዱሳን መጻሕፍትን ትምህርቶች ፍች ለመረዳት የእስክንድርያ ትምህርት ቤት “የቅዱሳን መጻሕፍት የነጠላ ትርጉም ከበስተጀርባው ምሥጢራዊ ፍች አለው”

በማለት አንድምታ (አሊጎሪክ)፣ ቲፖሎጂ) በተባለው የአተረጓጎም መንገድ (ስልት) ትጠቀም ነበር። የአሊጎሪክ ትርጓሜ ስልት የተጀመረው በግሪክ ፈላስፎች ነበር ይባላል። ከአይሁድም ሊቃውንት መካከል ፈሊክስ ደርደርያንና መሰሎቹ ብሉይ ኪዳንን በአሊጎሪክ መንገድ ተርጉመዋል። ከክርስቲያኖችም ቀሌምን ጠስ ዘለስክንድርያ፣ አርጊኒስ ወዘተ ቅዱሳን መጻሕፍትን በአሊጎሪክ ስልት ተርጉመዋል። ሐዋርያው ጳውሎስም በመልእክታቱ አንዳንድ ቦታዎች ውስጥ በአሊጎሪክ አተረጓጎም ተጠቅሟል (ገላ ፱-፳፮፣ ፩ ቆሮ. ፱፻፱)።

የእስክንድርያ ትምህርት ቤት ለክርስቲያኑ፣ ዓለም እስከ አምስተኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ አካባቢ ድረስ መንፈሳዊ ትምህርትን በስፋትና በጥልቀት ስትሰጥ ከቆየች በኋላ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ለመጀመሪያ ጊዜ በእምነት ምክንያት ለሁለት ከተከፈሉበት ከኪልቶዶን ጉባኤ ጀምሮ እየተጻፈ ከመች ሄደች። እንደትጻፈውም እንደትጠፋ ያደረጉትም ያን ጊዜ ግብጽን በቅኝ ገብነት ያስተዳድሩ የነበሩት የሁለት ባሕርይ እምነት ተከታዮች የቤዘንታይን (የቁስጥንጥያ) ነገሥታት ናቸው። እነሱም የተዋሕዶ (የአንድ ባሕርይ) እምነት ተከታይ የነበሩ ኮፕቶችን ከማሳደድና ከመጨፍጨፍ

ተግባራቸው በተጨማሪ ትምህርት ቤቷን ዘግተው በውስጧ የነበሩትን መጻሕፍት ዘርፈው ወደ ቁስጥንጥን ወሰዱ። የኮፕቶች ቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ከዘረፉ የተረፉትን መጻሕፍት ሰብስቦ በው ትምህርት ቤቷን ከእስክንድርያ ዋዲ-ኤል-ናት-ሩም በሚባለው በረሃማ ቦታ ወደሚገኘው የቅዱስ መቃርዮስ ገዳም በማዛወር መጠነኛ ትምህርት እንድትሰጥ አድርገው ነበር። ሆኖም እስከ ሰባተኛው ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ድረስ ውሱን በሆነ ሁኔታ መንፈሳዊ ትምህርትን ስትሰጥ ቆይታ በገዳም አካባቢ ከነበሩ ዘላኛች በመነካሳቱ ላይ ይሰነዘር በነበረው ዝርፊያና ግድያ ምክንያት ቀስ በቀስ ደብዛዋ ጠፋ። እላይ እንደተመለከትነው እስክንድርያ ውስጥ ትምህርት ቤቷ ከተዘጋበት ከአምስተኛው እስከ አሥራ ዘጠነኛ ክፍለ ዘመን ድረስ የግብጽ ካህናት መንፈሳዊ ዕውቀት ተጻፈው ከቆዩ በኋላ በአምላክ ፈቃድና እርዳታ በእስክንድርያው ፓትርያርክ በአቡነ ቁርሎስ አምስተኛ በ፲፯፻፶፫ ዓ/ም ትምህርት ቤቷ እንደገና በተጠናከረ ሁኔታ በመንፈሳዊ ኮሌጅ ደረጃ ካይሮ ውስጥ ተከፍታ ካህናትንና መምህራንን በማስተማርና በማሠልጠን ላይ ትገኛለች። ከአቲዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የተላኩ ደቀ መዛሙር ትምህርት ቤት መንፈሳዊ ትምህርታቸውን እጠናቀዋል። አሁንም ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ያሉ ይገኛሉ።

ቀደም ሲል እንደተመለከተው የእስክንድርያ ትምህርት ከመዘጋቷ በፊት በመንፈሳዊ ትምህርት ቤት

ኩታ ካፈራቻቸው አያሌ የቤተ ክርስቲያን አባቶችና መምህራን መካከል ቅዱስ እትናቱም፣ የእስክንድርያው ቀሌምንጠስና ቁርሎስ፣ አርጊኒስ፣ ጎርጎርዮስ ዘለን ዘናዙ፣ ባስልዮስ ዘቂግርያ ወዘተ ይገኙባቸዋል። ከመጀመሪያዎቹ የትምህርት ቤቷ መሥሪች ከወንጌላዊው ማርቆስ ቀጥሎ ጄስቲስ፣ አውማኒ እስ፣ ማርያስ፣ ፓንዲሞናስ፣ ቀሌምንጠስ ዘለስክንድርያ፣ ቱምግኖስ፣ ፒኤርዮስ፣ ጴጥሮስ፣ እውሩ ዲዲሞስ ወዘተ በተከታታይ የትምህርት ቤቷ መሪና እስተማሪ በመሆን በትጋት አገልግለዋል። ከነሱም መካከል ፓንዲሞናስና ቀሌምንጠስ ዘለስክንድርያ ትምህርት ቤቷን ከመምራት ተግባራቸው በተጨማሪ በሕብረት ሃኤሮ ግሊፍ የተባለውን ጥንታዊውን የግብጽ ስዕል መሳል ፊደል የተካለፈ ፊደል አዘጋጁ። ይኸውም ሃያ ሁለት በሚሆኑ በግሪክ ፊደል ፈቃድና እርዳታ በእስክንድርያው ፓትርያርክ በአቡነ ቁርሎስ አምስተኛ በ፲፯፻፶፫ ዓ/ም ትምህርት ቤቷ እንደገና በተጠናከረ ሁኔታ በመንፈሳዊ ኮሌጅ ደረጃ ካይሮ ውስጥ ተከፍታ ካህናትንና መምህራንን በማስተማርና በማሠልጠን ላይ ትገኛለች። ከአቲዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የተላኩ ደቀ መዛሙር ትምህርት ቤት መንፈሳዊ ትምህርታቸውን እጠናቀዋል። አሁንም ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ ያሉ ይገኛሉ።

የትብብር ቋንቋ የተለያዩ ዲያሌክቶች (የጉላ ቋንቋዎች) አሉት ከነሱም ዋናዎቹ በሕረክ የተባለው

የታሕታይ ግብጽ ዲያሌክትና ሳሊዲክ የተባለው የላኦይ ግብጽ ዲያሌክት ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ የተተረጎመው በነዚህ በሁለቱ ዲያሌክቶች ነው። ግብጽኛ ለብዙ ዘመናት በትብብር ቋንቋ ሲነጋገሩ፣ ሲጽፉና የለት ከዕለት ተግባራቸውን ሲፈጽሙ ከኖሩ በኋላ ሀገራቸው በዐረቦች እጅ ስለወደቀች ከ፲፯፻ ዓ/ም ጀምሮ ማንኛውም ዜጋ ዐረብኛ እንዲናገርና እንዲጽፍ፣ የመንግሥት ሥራም በዐረብኛ ብቻ እንዲገኘው ተደረገ። ስለዚህ ትብብር ቀስ በቀስ እየተጻከመ በመሄዱ ከአሥራ ሦስተኛው ክፍለ ዘመን ጀምሮ ሥርዓተ ቅዳሴ መፈጸሚያ ብቻ ሆኖ ቀረ። ሕዝቡም በስፋት በዐረብኛ መናገር፣ በመረጃና መጻፍ ስለጀመረ ከጊዜ በኋላ የትብብር ቋንቋ እየረፈ ሄደ። አሁን በግብጽ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓተ ቅዳሴ የሚፈጸመው ቦሔሪክ በተባለው የትብብር ዲያሌክት ነው። ሆኖም የቤተ ክርስቲያናትን መገልገያ መጻሕፍት ይዘትና ፍች ምእመናን በቀላሉ ለመረዳት እንዲችሉ በማሰብ አብዛኞቹ በትብብር በዐረብኛ ጉን ለጉን ተጽፈው የተዘጋጁ ናቸው።

ደብዳቤዎች

(በገጽ ፱ የገጽ) ህም ስንልህ የአንድ መጽሐፍት ዋጋ ጅብር የአንድ ጋዜጣም ዋጋ ጎሳን ሲሆን መላኪያውም የያንዳንዱ ጸጅ ሳንቲም ይከፈላል ይህንን ከከፈልክ ማንበርተኛ ለመሆን ትችላለህ።

ከነፈር ግብ ማርቆስ

ተኛ ድግሪ አግኝታችሁ አስተዳዳሪ ወይም ባለሥልጣን እንድትሆኑ ብቻ አይደለም = ይህንን በጥናት ብዛት ማንም የሚያገኘው የድካም ፍራ በመሆኑ ልማድ ነው እኔን ምሰሉኝ ያልህችሁ ግን በቃል ፡ በሥራ ፡ በእምነት ነው እግዚአብሔርም ሰውን እንደመልካችን እንደ ምሳሌያችን እንደፈጠረው ያለው በአፍንጫችን ፡ በዐይናችን ፡ በወገራችን ፡ እንደንመስለው ግይሆን በሥነ ምግባራችን ፡ በርሀራራ ሌላውን ለማገልገል እንደንመስለው ነው” አለ ይበላል =

ይህ አባባል በውስጡ ሰውነታችን ፈጣሪያችንን እንደምስሰል ያብራራል ስለዚህ ብዙውን ጋጠ አትም ሆነ መልካም ኑሮ ለውጥም ይሁን ቅድስና በጠቅላላ ማንኛውም ሥራ የሚጀመረው ከውስጥ ባለው ሕይወታችን ነው = የውጭ ሕይወታችን ብዙውን ጊዜ የሚያንፀባርቀው የውስጡ ሕይወታችን ነው ስለዚህ አንድ ሰው የውጭ ሕይወቱን በማየት የውስጡ ሕይወቱ ምን ዓይነት እንደሆነ ለመረዳትና ለማወቅ ይቻላል ምናልባት አንዳንድ ጊዜ ሰዎች በውጭ ሊያስመስሉ ይችላሉ ይሆናል = እውነተኛ ሰውነታቸው ግን በውስጥ ሊደበቅ ይችላል = ለምሳሌ አንዳንድ ሰዎች ዝምተኛ መስለው ይታያሉ = የተፈጥሮ ጠባይቸውንም ለማመሳሰል ይሞክራሉ = ነገር ግን ጓደኞቻቸው ጠባይቸውን ለማወቅ ሲሉ እየኮረኮረ ያስቋቋሉ = ጠባይቸውንም እንዲገለጥ ያደረጉባቸዋል = በዚህ ጊዜ ሲቀጡ ትክክለኛ ሰውነታቸው ሲገለጥ ይታያሉ = ያዝምታቸው ያ ትእምታቸው ሁሉ የማስመስል አርተፊሻል ነበር ማለት ነው = መንፈሳዊ

ሥነ ምግባር ግን እንደ ወርቅ የተፈተነ እንጂ የማስመስል አርተፊሻል ሕይወት አይደለም = ይህም ሊሆን የሚችለው በውስጡ ያለው ሕይወታችን በመንፈስ ሲለወጥና ሲታደስ በውጭ ብዙ የሥራ ፍራ እና የተሐድሶ ለውጥ ይታያል = ለመንፈሳዊ ሥነ ምግባር የሚረዱን ሶስት አርእስተ ጉዳዮች አሉ = አንደኛ የእግዚአብሔር ሕይወት ሁለተኛ የእግዚአብሔር መንፈስ ሶስተኛ ሕሊናችን ነው =

መንፈሳዊ ሥነ ምግባር በሰው ሕይወት ውስጥ መስሪያ የሚጀምረው ሰው የእግዚአብሔርን ቃል አምኖ ሲቀበልና ዳግመኛ ከውሃና ከመንፈስ ሲወለድ ነው = ይህንንም በፈፀመ ጊዜ የመንፈስ ፍራ ማፍራት ይጀምራል = ክርስቶስንም የመምሰል ሕይወት መኖር ይጀምራል = ለመንፈሳዊ ሥነ ምግባር አረፃፀም ደንበኛ ምሳሌያችንና ልንክተለው የሚገባን ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው እና = ከዚህ በኋላ በገላትያ ምጽቶቻቹ ገደብ ያሉትን የመንፈስ ፍራዎች በሕይወታችን እናፈራለን = ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እኔን ምሳሌኝ ባለው መሠረት ከውሃና ከመንፈስ የተወለደው በሥራው በአካሄዱም ክርስቶስን እየመሰለ ይሄ ዳል =

ይሁን እንጂ ስለ መንፈስ ፍራ በምንነጋገርበት ጊዜ የመንፈስ ፍራ እያደገ የሚሄድ ስለሆነ ምናልባት ብዙ ጊዜ በአንዳንድ አማኝ ሕይወት ውስጥ ቶሎ አይታይ ይሆናል የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ ስለሆነ ውሎ አድርጎ በተግባር መገለጫ ስለማይቀር በትእምታችን መጠባበቅ ያሻል በሌላ በኩል ደግሞ መንፈሳዊ ሥነ ምግባር

ከሌላቸው የመንፈስ ፍራ ላይኖራቸው ይችላል = ይህንንም የሚያጠብቅ ሞትም ምክንያት በሆነ ባለሆነው ይቆጣሉ = ፍቅር ይጉላቸዋል እርስ በርሳቸው ይጣሉ = ስለዚህ ሲያጡ ሲበሳጩ ይታያሉ የመንፈስ ፍራ የሚታየው ለውጥ የሚገኘው እነዚህ ሁሉ ከሰው ሕይወት ውስጥ ጨርሰው ሲጠፉ ነው =

የመንፈስ ፍራ በሰው ሕይወት ውስጥ የሚኖረው ማንኛውም አማኝ በእግዚአብሔር ቃል ሲያድግና ሲመሠረት ነው በተጨማሪም የእግዚአብሔር መንፈስ ዕለት ዕለት በልብ እንዲጋባ ሲፈቅድለት ነው = እነዚህን ሁለቱን ስጦታዎች ማንኛውም አማኝ አንድ አድርጎ መያዝ ይፈለግበታል = ሊቃውንት የሚመስሉት ምሳሌያዊ አንጋገር አለ ይኸውም “ቃል ብቻ አትሁን ትደርቃለህ ፡ መንፈስም ብቻ አትሁን ትፈነዳለህ ነገር ግን ቃሉም መንፈሱም በውስጥህ ከኖረ ታድጋለህ” የሚል ነው = ላተረቡትም ምሳሌ መረጃ ሲሰጡ አንድ ሁሉን ለማግኘት ብንፈልግ ውሀ እንዳይጠጣ ከልክለን በየቀኑ እህል ብቻ እየመገብን ሆዱን ብንጉስረው ወይም እህል ከልክለን ውሃ ብቻ እየጠጣን ሆዱን በውሃ ብንሞላው የመኖርም ፡ የማይገም እድል የለውም = እንዲያደግና እንዲኖር ከተፈለገ በየቀኑ ሁለቱንም ማግኘት ይኖርበታል ይላሉ = በሌላ በኩል ደግሞ አትክልትም ሆነ ዛፍ እዲያ ደግ ከተፈለገ አፈር ያስፈልገዋል ውሃም ያስፈልገዋል =

ሰውም መንፈሳዊ ሥነ ምግባር እንዲኖረው ከተፈለገ የሚያስፈልገው ቃል ብቻ አይደለም የእግዚአብሔርም መንፈስ ያስፈልገዋል

እነዚህ ሁለቱ በሰው ሕይወት ውስጥ ካሉ የመንፈስ ለውጥ ያገኛል ፡ ያድጋል ፡ የመንፈስ ፍራም ያፈራል =

ምን ጊዜም የአማኝ ሕይወት መንፈሳዊ ሥነ ምግባር ሊኖረው ይገባል የሚባለው በክርስትና ሕይወቱ ያደገና የበሰለ ሰው ሲሆን መልካም አኗኗር ሊኖር ይችላል ምክንያቱም የመንፈስ ፍራ በሕይወቱ ስለማታይ ነው ክፍቶችንና መልካም ዛፎችን ከሬያቸው ታውቋቸዋል ሆኖ ተብሎ ስለዚህ ሰዎች የሚያውቁን በመስ በካችን ብቻ አይደለም የመኖሪያችንንም ብቻ አይደለም በአኗኗራችን ጭምር ነው = ስለዚህ አኗኗራችን በጣም አስፈላጊ ነገር ነው = ብዙ ሰዎች የሚናገሩትን በሥራ ላይ ስለማያውሉት ፡ መልካም ሥነ ምግባር ስለሌላቸው መፈካም አኗኗርም ስለማያፍራቸው የሚናገሩትም ሆነ የሚያስተምሩት ፡ የሚሰብኩት ብዙ ጊዜ ተተባብረው አይኖረውም = ስለዚህ መንፈሳዊ ሥነ ምግባር የሚያስተምረን ከመናገራችን በፊት አስቀድመን በአኗኗራችንና በአካሄዳችን መልካም ምስክርነት ለሰዎች እናሳይ የሚል ስለሆነ ከመስ በካችንና ከመናገራችን በፊት በአኗኗራችንና በሥራችን ለሰዎች ምሳሌ እንሁን =

አለቃ ነቢያ ልዑል የሐንስ

የአድዋ ድል
(ጥገና ገጽ ፳፭)
በእያንዳንዳችን ልብ እንዲላልና የእነርሱንም ክብር ዓላማ እየተከተልን ተልእኮአችንን ለመፈጸም እንድንችል የእግዚአብሔር ቅዱስ ፈቃዱ ይሁልን =

ሊትገሃን ገ ክርስቶስ ፡ ማርያም

ልማት በቤተ ክርስቲያን

ቤተክርስቲያናችን ጥንታዊ ትና ታሪካዊት መሆኗን የታሪክ መዛግብት በያስረዱና ምስክርነታቸውንም በጉልህ አፈውት ቢገዳ ይህም የታሪክ ጉዞ ጋር የተለያዩ የልማት ሥራዎች አብረው ተያይዘው የመጡ መሆናቸውንም የታሪክ መዘኒሮች ያስገነዝባሉ = በእትዩጽዮ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በተለይ በገጠር ያሉት አብያተ ክርስቲያናት መታወቂያቸውና መለያቸው የአካባቢው አጭቶ በመሆናቸው ማረፊያ የሚያጡ እንግዶችና ተማሪዎች ከራቅ ሆነው ተመልክተው ገዞ እድርገው ፅረፍት የሚችሉ በሆነው አማካይነት ነው =

እብጭዎቹ የእርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት አስተምረውና ተምረው የተገኙትም በቤተ ክርስቲያንቱ አካባቢ ከአሉት ዛፎች በመሆናቸው ሊቃውንቱ ትምህርታቸውን ከልማት ሲሠሩና ሲያሠሩ ፍረዋል = እሁንም የገጠራቱ ቤተ ክርስቲያን መምህራን ይሠሩበታል ያሠሩበታል =

በተለይ ከቅርብ ዓመታት ወዲህ የራሷን አመራር በራሷ አሠራር ማካሄድ ከጀመረችበት ዕለት አንስቶ በሰበካ ጉባኤ አደራ ትኝነት በአገልጋዮች ካህናት ሠራተኛነት የልማት ሥራዎች ተግባር በሚገልጹት ከራሳት በማግኘቱ በማገልገሉና በሰዓታት ፡ በቅዳሴና በውዳሴ ብቻ የተወሰነው ሰውነት ለልማት ሲፋጠን ማየቱ ታላቅ የምሥራች ነው =

የእትዩጽዮ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ካህናት እንደባታቸው መጠን መን ዘይተክል ወይን ወኢያበልዕተክሉ ፍራውን የማይበላ ላምን ጠብቆ ወተትን የማይጠጣ ግን ነው ጅኛ ቶርቫ ያዩ የልማት ሥራዎች አብረው ተያይዘው የመጡ መሆናቸውንም የታሪክ መዘኒሮች ያስገነዝባሉ =

ከመቀበል ይልቅ የሚሰጡ እንደሚባሉ መጽሐፋችን ስለሚያስተምረን ከተረጅነት ወደ ረጅነት የሚደርሱበትን መንገድ በመቀጠል አንድነታቸውን አጠንክረው በልማት ሥራ ከተማሩ የነገገን ቤተ ክርስቲያን ህላዌና የራሳቸውን ኑሮ አሻሽለው የሌሎች ዓለማት አብያተ ክርስቲያናት ካህናት በደረሱበት የዕድገት ደረጃ እንደሚመጥቁ ግልጽ ነው =

የልማት ሥራዎች ስንል ዛሬ ተቋቁመው በመገናኛ ዘይዎች ተገልጸውና ተነግረው ታይተው የሚጠፉትንም አብረን ማሰብ ይኖርብናል =

በአንድንድ ቦታ ያለው ጥናት ገንዘብ ይሞጣና ሥራ ከተጀመረ በኋላ የወጣውንም ወቅድ ሳይተኩ አራመቻ ተጭናት የሚቀር የልማት ሥራ እንዳለም አይዘነጋም =

ከዚህ ለየት በማድረግ ትኩረት ልንሰጠውና ለወደፊትም ዘለቁታ በማግኘት ተሠርቶ ተረጅ በማሰባኝት ውጤት ይሰጣል ተብሎ ተስፋ የተጣለበት በክርስቲያንዊ ተራድ አመምሪያ በኩል በሚሰጠው የርዳታ ገንዘብ ከሌላው ዓመታት ወዲህ የገጸ አህጉረ ስብከት በአጠቃላይ ሰበካ መንፈሳዊ

ጉባኤ ስብሰባ ይዘዋቸው የሚመጡት የልማት ሥራዎች ጉልህ ማስረጃዎች ናቸው። በዚህም አጠቃላይ ስብሰባ የመጡት የልማት ሥራዎች በብዕዕ ወቅት አቡነ መርቆሬዎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃና ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ተመርቀው ከተከፈቱ በኋላ ሲጉ በኚ ወሪዎችን ብቻ ሳይሆን ተመሳሳይ ልካቶችንም ጭምር አስደስተዋል።

አብዛኛዎቻችንም በተመጣጣኝ ዋጋ እየገዙ የቤት ዕቃዎችንና ጌጣጌጦችን ለራሳቸውና ለቤተሰቦቻቸው ጥቅም እንዲውሉ አድርገዋል።

በዚህም የተግባር እድ ሥራ የተለያዩ ሥራዎች ከየሀገር ስብከቶች መቅረባቸው ቢገለጽም በተለይ በእንጋፋነት በአዲስ አበባ ሀገር ስብከት የጎፋ ጥበብ እድ አቅርቦአቸው የነበሩት የቤተ ዕቃዎችና የፋምሊ አልጋዎች ጥራታቸውና ብቃታቸው ጉልህ ማስረጃዎች ሆነው ታይተዋል። ለእነዚህ ሁሉ የልማትና የተግባር እድ ሥራዎች በየወቅቱ እየተጠናከሩ እንዲሁም በየአሁን ስብከቱ የተቋቋሙት የካህናት ማሠልጣኛዎች ኃላፊነት ስለአለባቸው ከአስለጠኑ በኋላ በሥራ ላይ መዋላቸውን መቆጣጠር ይኖርባቸዋል።

ሌላው ልልማት ሥራ ተብሎ በርዳታ የተገኘው ገንዘብ በወቅቱ ልልማት ሥራ ከዋለ በኋላ በአንዳንድ ትኩረትና ቁጥጥር ስለማይደረግበት ከመልማቱ የመጥፋቱ ዜና ለሰጭም ከፍል ያሳዝናል ለወሳኛም ያስገምታል ያስወቅሳል ያስከስሳል ዜና አቅራቢውም “በአንድ እፍ ሁለት ምላሽ” እንደ ሚባለው ይሆንና በመድረክ ላይ የሚናገረውና የሚያቀርበው ራፖ

ዜና ሊቃውንት

የሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ ዜና ዕረፍት

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በጎንደር ክፍለ ሀገር በጋይንት አውራጃ በታች ጋይንት ወረዳ በምትገኘው ቅድስት ቤተ ልሔም የድጓ ምስክርና የደብሯዋና አስተዳዳሪ ሁነው ሲአገለግሉና ሲአስተምሩ ቆይተው በተወለዱ በጅፁ ዓመታቸው ሐምሌ ፲፯ ቀን ፹ ዓ/ም ከዚህ ዓለም በሞት ተለይተዋል።

ስመ ጥሩ የሆኑት ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በጎንደር

ክፍለ ሀገር በደብረ ታቦር አውራጃ ከአባታቸው ከብላታ መንግሥቱ መርሻ ከእናታቸው ከወሮ ታሪክ ቤተው በ፲፱፻፲፮ ዓ/ም ጥርጅ ቀን በደብረ ታቦር መድኃኔ ዓለም ሰበካ ክልል ተወለዱ። እድሜአቸው ለትምህርት ሲደ

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ እኒህ ንቡ

ርስ ከታወቁት መምህር የደብረ ታቦር መድኃኔ ዓለም መሪታ ኃይሉ እሾቱ ከተባሉት ከፊደል እስከ ዳግት ተምረዋል ከዚያም ከብዕዕ አቡነ አብርሃም የዲቱና ማዕርግ ተቀብለው በደብረ ታቦር መድኃኔ ዓለም ለግስት ዓመታት ያህል በዲቱና አገልግለዋል።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በዲቱና አገልግሎት ሳይወሰኑ በአላቸው የትምህርት ፍላጎት ወደ ጉጃም ክፍለ ሀገር ሔደው ከታወቁት መምህር ከወ/ሮ ገላንሽ የቅኔ ትምህርታቸውን ከአጠናቀቁ በኋላ በይበልጥ ለማጠናከር ወደታወቁት መምህር ወደ ማዕበል ፈንቱ በመሔድ እስከ መምህርነት የሚያስበቃ ሙያ ተምረው ወደ ትውልድ ሀገራቸው ተመልሰዋል።

የድጓው ምስክር ጥበቡ መንግሥቱ

ሥቱ በቅኔ ትምህርት ብቻ ሳይወሰኑ የዜማ ትምህርት ለመማር በተወለዱበት ክፍለ ሀገር በደብረ ታቦር አውራጃ በፋርጣ ወረዳ አሳውር ኪዳን ምሕረት ከታወቁት መምህር ከመሪታ ጀምሮ ወንድም ከጸመድን እስከ ድጓ ድረስ አጠናቀው ከአወቁ በኋላ በሊቦ አውራጃ ደብረ ተክለ ሃይማኖት በመሔድ ከመሪታ ትሕትና ለግስት ዓመታት ያህል የአቋቋም ትምህርት ተምረው ዚቅና መዝሙር ጽፈው የአቋቋሙን ትምህርት አጠናቀዋል።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በዚህ ብቻ ሳይወሰኑ በጋይንት አውራጃ ላይ ጋይንት ወረዳ የዝግግር መዋሥዕት ምስክር ሁና ከምትገኘው ወደ ዙር አባ ጽርሐ እርያም ገዳም በመሔድ ዝግግር ተምረው አስመስክረውና ጽፈው ወደ ትውልድ ቦታቸው ተመልሰው አገልግሎት ሲሰጡ ከቆዩ በኋላ የዜማ መዲናና ምስክር ሁና ከምትገኘው ወደ ቅድስት ቤተ ልሔም ሔደው የድጓ ምስክር ከሆኑት ከአለቃ አምሳሉ ተምረው ድጓ ለማስመስከር ቀደም ብለው ጽፈዋቸው የነበሩትን ጸመድን ምዕራፍና ድጓ ይዘው ለምስክርነት የሚያበቃ ሙያ ስለነበራቸው አለቃ አምሳሉ ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩ በድጓ እስመስክሪዎችና በማሕበረ ካህናቱ ተመርጠው የድጓ ምስክር ለመሆን በቁ።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በመልካም ሥራቸውና ሙያ መምህራቸው አለቃ አምሳሉ መርሻ የእርሳቸውን ወንበር የሚተኩ መሆናቸውን ስለአወቁ ልጃቸውን ወ/ሮ እቴጌት ፈታሁኒ

የተባሉትን ለጋብቻ ፈቅደው ሳይሆኑ በ፲፱፻፶፫ ዓ/ም በሕግ ተወሰነው በተከለልና በሥጋ ወደመታቦር እውራጃ በፋርጣ ወረዳ አሳውር ኪዳን ምሕረት ከታወቁት መምህር ከመሪታ ጀምሮ ወንድም ከጸመድን እስከ ድጓ ድረስ አጠናቀው ከአወቁ በኋላ በሊቦ አውራጃ ደብረ ተክለ ሃይማኖት በመሔድ ከመሪታ ትሕትና ለግስት ዓመታት ያህል የአቋቋም ትምህርት ተምረው ዚቅና መዝሙር ጽፈው የአቋቋሙን ትምህርት አጠናቀዋል።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ በዚህ ብቻ ሳይወሰኑ በጋይንት አውራጃ ላይ ጋይንት ወረዳ የዝግግር መዋሥዕት ምስክር ሁና ከምትገኘው ወደ ዙር አባ ጽርሐ እርያም ገዳም በመሔድ ዝግግር ተምረው አስመስክረውና ጽፈው ወደ ትውልድ ቦታቸው ተመልሰው አገልግሎት ሲሰጡ ከቆዩ በኋላ የዜማ መዲናና ምስክር ሁና ከምትገኘው ወደ ቅድስት ቤተ ልሔም ሔደው የድጓ ምስክር ከሆኑት ከአለቃ አምሳሉ ተምረው ድጓ ለማስመስከር ቀደም ብለው ጽፈዋቸው የነበሩትን ጸመድን ምዕራፍና ድጓ ይዘው ለምስክርነት የሚያበቃ ሙያ ስለነበራቸው አለቃ አምሳሉ ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩ በድጓ እስመስክሪዎችና በማሕበረ ካህናቱ ተመርጠው የድጓ ምስክር ለመሆን በቁ።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ በሕይወት በነበሩባቸው ዘመናት የጻፉአቸው መጻሕፍት፡

ሁ- አራት ሙሉ ድጓ ለ- ስምንት ጸመድን ሙሉ ስድስት ምዕራፍ ሙ- ሦስት ዝግግር መዋሥዕት ሙ- አምስት የጎንደር አባ ጃሌ ዚቅራ ሙሉት የጎንበት መዝሙራት ስ- ሁለት የቅኔ አገባብ ሹ- አራት የድጓ አንቀጽ ናቸው።

ሊቀ ጥበቡ በአላቸው ሙያ ከ፲፱፻፳፫ እስከ ፲፱፻፶፫ ዓ/ም ድረስ በ፲፮ ዓመታት ውስጥ ፫፻፹፮ የድጓ አድራሾችን በእዕምሮ አገጉ ለምሳሌ በዕውቀት አስልጥነው ምስክር ወረቀት ሰጥተው ለቅድስት ቤተ ክርስቲያናትን አበርክተዋል።

ሊቀ ምሁራን ጥበቡ መንግሥቱ ወ/ሮ እቴጌት ፈታሁኒ በሕግ አግባብ የአሥራ ሁለት ልጆች አባት ሲሆኑ በተወለዱ በጅፁ ዓመታቸው ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፹ ዓ/ም በደንገተኛ ሕመም ከዚህ ዓለም በሞት ስለተለዩ በታላቋ ደብር በቅድስት ቤተ ልሔም በደብረ ካህናትና የድጓ አድራሾች በአካባቢው የሚገኙት የአብያተ ክርስቲያናት መምህራንና ካህናት በተገኙበት የጸሎተ ፍትሐቱ ሥነ ሥርዓት ከተፈጸመ በኋላ ሐምሌ ፲፯ ቀን ፲፱፻፹ ዓ/ም የቀብራቸው ሥነ ሥርዓት ዘመድ ወዳ ጆቻቸው በተገኙበት ተፈጽሞ አልፎ ሙ- ፍሥሐ ባንተ

ማረሚያ ቁጥር ፳፻፴፫ ገጽ ፲፮ ታህሣሥ ወር ፲፱፻፹፩ ዓ/ም በወጣው ትንሣኤ መጽሐፍ “ሌቶች በክርስቲያናዊ ሕይወት” ጽሑፍ የባለ ታሪክ እማሆይ በገናሽ ባህሩ ፎቶ ግራፍ በስህተት ሳይወጣ ከመታለፉም በላይ ታሪኩን ያቀረቡት ስም ሳይጠቀስ ታልፎአል።

ስለዚህ ታሪኩን ያቀረቡት አቶ አድማሱ ዘውዴ ሲሆኑ ባለታሪክ እማሆይ በገናሽ ባህሩ እኒህ ነበሩ።

በአንድ ደብር አራት ገንዘብ ያገሩች

መዝገብ በአለበት በዚያ ገንዘብን እግዚአብሔር ለሰው ልብህ ይኖራል ሲል ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አስተምሮናል አባቶቻችንም ገንዘብ ካለ በሰማይ መንገድ አለ ይላሉ ይህ ሁሉ የገንዘብን ተፈላጊነት የሚያስረዳ ነው አንዳንድ የሳይንስ ሊቃውንትም ገንዘብን ከሰውነት ደም ሥር ጋር በማነፃፅር ሲናገሩ ለሰውነት ሕይወት የሚሆነው ደም በሚገባ እየተዛወረ ሥራውን ሲሠራ እንደሆነ ገንዘብም ለሰው ልጅ መኖር ከፍተኛ አገልግሎት ሰጭ የደም ሥር ነው ይላሉ =

እግዚአብሔር አምላክ ሰውን ከመፍጠሩ አስተዳዎ የሚበላውን እህል፡ የሚጠጣውን ውሀ፡ የሚለብሰውንና የሚኖርበትን ቦታ ሁሉ አዘጋጅቶ ሲያበቃ በኋላ ሰውን መፍጠሩ ሰው ያልገንዘብ አለመኖሩን ለማሰረዳት ሲል ነው እንደዚህም ሲባል ሰው ገንዘብ ይዞ ከእናቱ ማገፈገፈ እይወለድም ተወልዶ ከአደገ በኋላ ግን ወጥቶ ወርዶ ሠርቶ ገንዘብ ያገኛል = በገንዘብም ይበላል፡ ይጠጣል፡ ይለብሳል፡ ይገጣል = ካልበሉ እራሳ ካልለበሱ እንስሳ እንደሚባለው ደክሞ ባገኘው ገንዘብ ፍላጎቱን በማሟላት ይኖራል እንደዚህም ሲባል ሳይወጡ ሳይወርዱ፡ ገንዘብ ያል ድካም ሊገኝ አይችልም በብዙ ድካም የተገኘውን ገንዘብ ደግሞ በማይገባ መንገድ እያወጡ ማባከን ተገቢ አይደለም ገንዘብ በሚገባ ከሠሩበት በምድራዊው ዓለም ከሰው ጋር ያፋትራል ያስሟማል፡ ለሰማያዊው ኑሮም መንገድን ከፍተኛ ወደ መንገዱ ተገቢ እግዚአብሔር ያስገባል =

ገንዘብን እግዚአብሔር ለሰው ልጅ የሚሰጠው መልካም ሥራ እንዲሠራበት ነው እንጂ እንደ ጣዖት እንዲያስቀምጠው አይደለም በማይታወቅ ወንጌል ተመዝግቦ በው የምናገኛቸው ሦስት ስዎች አሉ ከመጀመሪያው እስከ መጨረሻው ታሪኩን ብንመለከተው የገንዘብንና የሥራን፡ የስንፍናንና የትጋትን ውጤት ግልጽ አድርጎ ያስረዳናል = ማቴ ፳፭፡ ፲፱-፴ በገንዘባቸው ክፉ ሥራ በመሥራት የተጉዳ ብዙ ሲሆኑ መልካም ሥራ ሠርተውም የእግዚአብሔር ወዳጆች ተብለው ይገኛሉ ለምሳሌ የአብርሃምንና የኢየሱስን ታሪክ ስንመለከት ሁለቱም ባለጸጉ ጉች ነበሩ፡ በገንዘባቸው ግን አልተመኩበትም አብርሃም በት የእግዚአብሔር ነው እንጂ የእኔ አይደለም በማለት ቤቱን ከፍተኛ ያለፈ ያገደመውን የወጣ የወረደውን መንገድኛ እየተቀበለ ያበላና ያጠጣ ነበር ለታሪኩም ልብስን ለመንገድኛው ስንትን ከመስጠት ወደኋላ አይልም ነበር = እ.ኤ.አም በሁሉም የበለጸገ ሲሆን የሚሠራው መልካም ሥራ እንደ አብርሃም ነበር፡ ከደግነታቸውም የተነሳ የእግዚአብሔር ወዳጆች የእግዚአብሔር ባለሟሎች ተብለዋል = ለማስረጃ ያህል እነዚህን ጠቀስን እንጂ በገንዘባቸው መልካም ሥራ የሠሩ እነርሱ ብቻ አይደሉም ሌሎችም ይገኛሉ = በእነሱ አንጻር ደግሞ በፍትህ ንዋይ “ገንዘብ በመውደድ” የተጉዳ አያሌ ናቸው ከብዙዎቹ አንዱ ነጭ የተባለው ባለጸጋ ነው ይህ ባለጸጋ ልልበስ ቢል የረለገውን ዓይነት ልብስ የሚያገኝ

ልብላ ልጠጣ ቢል አግርጦ ለመብላትና ለመጠጣት የማይገደው ሰው ነበር = በእርሱ ደጅ ወደቆ ፍርፋሪ እየተመገዘ የሚኖር አልዓዛር የሚባልም በቁስለ ደዌ የተመታ ሰው ነበር አልዓዛር ለውሾች ከሚጣለው ፍርፋሪ በስተቀር ምንም እያገኘም ነበር ይህ ባለጸጋ እንደተንደላቀቀ ለሁልጊዜ ለመኖር አልቻለም ሞት የማይቀር ዕዳ ነውና ሞተ በዚያን ጊዜ ነፍሱን ተቀብለው የወሰዱት መላእክተ ጽል መት ናቸው አልዓዛር በሞተ ጊዜ ነፍሱን ተቀብለው የወሰዱት መላእክተ ብርሃን ናቸው = ባለጸጋው ነጭ በመካኒ ደይን እንዳለ አልዓዛርን በተደላ በደ ስታ ተቀምጦ ተመለከተ አባቱ አብርሃም ሆይ እባክህ አልዓዛርን ላክልኝ ጣቱን ከውሃ ነክር እንደበቱን ያቀዝቅዝልኝ ዘንድ በዚህ የመከራ እሳት ተቃጥሎ ሲል ለመነው አብርሃምም መልሶ ከዚህ ያሉ ወደእርሱ ከእርሱ ያሉ ወደዚህ እንዳይተላለፉ በመሃከል ታላቅ ገደል ስላለ አይቻልም አለው = ባለጸጋው ይህ ካልተቻለ አምስት ወንድሞች አሉኝ እነርሱም ወደዚህ መከራ እንዳይገቡ ሂጂ ላስተምራቸው ፍቀድልኝ አለው እርሱም መልሶ መምሠራትንና መጸሕፍትን ይስሙ እነርሱን ካልሰሙ ግን ከሙታን ተለይተህ ሃይህ ብትነግራቸው አይስሙም በማለት በዚያው እየተሠቃየ እንደሚኖር አስረድቶታል = ለታሰ ፲፮-፳፯ ፳፱ ካላወቁበት ገንዘብ ያስወቅሳል ያስከስሳል ሕይወተ ሥጋንም ነፍስንም ከማላጣት ይደ (መደ ፲፮ ፲፭ ዙርያ)

ኢ.ኤ.ተ.ቤ.ክ

የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ፡

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ፡

የኢትዮጵያን ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ፡ ጸዋትወ ዜማዎችንና ቀዳሴዎችን፡ መንፈሳዊ ዘመናዊ መዝሙሮችን፡ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየተከታተለ ለጥናትና ለሰነድ ለቤተ ክርስቲያን፡ ቋሚ ቅርስ ያስተምጣል = ይህንኑ ለሚፈልጉ ግለ ሰዎችም ሆኑ ደርጅቶች ሆኑ ነፃ ላቀረቡ ያገልግሎት ሁለት ብር ብቻ ላላቀረቡ ግን ስምንት ብር በማስከፈል ይሰጣል = ለዚህ ጥያቄ ቢኖርም ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይቻላል =

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የካሌት ሐዋርያ አገልግሎት፡

የሰልክ ቀሩ የመልእክት ሣ. ቀ. 3137 አዲስ አበባ፡